

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 148. szám — 1940 július 3 szerda — Ára: 12 fillér

A mostani körülmények közt lehetetlenség lett volna Romániának háborút folytatni, mondotta a román külügyminiszter a szovjet ultimátummal kapcsolatban

A szovjet csapatok befejezték Besszarábia és Észak-Bukovina megszállását. Tovább folytatódnak a belső zavargások és tüntetések Romániában

Magyarország békés megoldásra gondol, de semmiképpen sem mond le elszakított területeiről, - írja a jugoszláv sajtó - Magyarországnak felkészült minden eshetőségre - állapítják meg az olasz lapok

Teleki miniszterelnök:

A magyar kormány részen áll, figyel és igyekszik érvényesíteni az ország érdekeit

Besszarábia és Bukovina megszállása a szovjetországi csapatok által befejeződött. Románia helyzete azonban korántsem állapodott meg, sőt ennek a mesterségesen felnevesített államnak minden gyengéje most ütközik ki, most törnek fel a húsz éven át erőszakkal és felfanggal félretett problémák és részükéről takargatott igazságtalanságok.

Nagy kérdés, hogy Románia mai vezetői, mikor új külpolitikát jelentenek be, józan belátásra ébrednek-e és önszántukból igyekeznek-e az egész vonalon levonni az új idők konzekvenciáit. Ez jelenleg nemcsak az elkövetett igazságok reparációját, hanem a béke megővését is, melyre Magyarország mindig törekedett.

TELEKI MINISZTERELNÖK

tegnap hosszabb beszédet mondott, melyben hangoztatta, hogy a mai nehéz időkben a magyar kormány részen áll, minden igyekeztével figyel és igyekszik érvényesíteni az ország érdekeit. A nemzetől nyugalmat kíván, azt, hogy „a magyar nemzet tudjon nehéz időket élni”. A maga részéről kijelentette, mind, ő mind a kormány igyekszik az ország legnehezebb kérdéseiben, a haza fennmaradásának és gyarapodásának kérdésében megtenni kötelességét.

Megnyugtatóak a miniszterelnök szavai. Azt is meg kell állapítani, hogy a magyar nép most a leghidegebb, de mindenre elkészült nyugalommal néz a jövőbe. A nemzeti igazság érvényesülésébe vetett hit adja meg nekünk a nyugalmat és a hidegvért.

ARGETOIANU ROMÁN KÜLÜGYMINISZTER

tegnap számolt be a szenátus és a képviselőház külügyi bizottsága előtt a legutóbbi napok eseményeiről és annak elfogadásáról. Nyíltan megmondotta, hogy az átengedés és a háború között kellett választani, a mostani körülmények között pedig lehetetlenség lett volna háborút folytatni, ezért elfogadták a szovjet ultimátumot és a feltételeket... Kár, hogy a

román miniszterelnök nem vezetett végig a következtetést abból a tényből, hogy „Románia számára lehetetlenség háborút folytatni a mostani körülmények között.”

OLASZ KÖRÖK VÉLEMÉNYE

A délkelet-európai helyzet most nagy figyelem tárgya Olaszországban is. Az MTI római jelentése szerint a délkelet-európai helyzettel kapcsolatban olasz körökben ismét hangoztatják, hogy **Olaszország e vidéken a béke fenntartását óhajtja, Olaszország baráti kapcsolatai — hangsúlyozták ezekben a körökben — változatlanok maradnak és a tengelyhatalmakkal, valamint barátaikkal az az érdekük, hogy a béke Délkelet-európában fennmaradjon.**

A MAGYAR-ROMÁN HELYZETTEL

és a magyar kormány intézkedéseivel behatóan foglalkoznak az olasz lapok. A Popolo di Roma budapesti tudósítójának jelentése szerint Magyarországon a légsúlymérő süllyedő irányzatot mutat. Olyan jelek tapasztalhatók, amelyek fokozódó anyagi és szellemi felkészülésre mutatnak. Az egész hangulatot háborúsra, vagy legalább is eltökélten lehetne minősíteni. A magyar kormány szöcsöve hangoztatja, hogy Magyarország változatlanul kitart a Berlin-Róma tengely külpolitikájának oldalán. Békés megoldásra csak akkor lehet számítani, ha Románia a maga részéről tartózkodik minden olyan intézkedéstől, amely az elkerülhetetlen megoldást hátráltatná. A magyar fővárosban egyébként fontos hivatalos határozatokat várnak és bár optimista számítás szerint minden békésen fog elrendeződni, jelen pillanatban tartózkodnak minden kommentártól, írja az olasz lap. A Messaggero budapesti jelentése beszámol a magyar határon történt összetűzésekről szóló hírekről és hozzáteszi, hogy a magyar kormány felhívta a román kormány figyelmét ezekre az esetekre és

annak veszélyeire, hogy Románia csapatokat küldött a demilitarizált határövezetre, Románia belső helyzete Magyarország részéről újabb elővigyázati intézkedéseket tett szükségessé.

A BERLINI LAPOK

foglalkoznak a román minisztertanács határozatával, amelynek értelmében Románia felmondja az angol garanciaszerződést. A lapok hangoztatják, hogy ezután Angliának nincs semmi keresnivalója többé a Balkánon. A román lépést valamennyi német lap észszerűnek minősíti, mert hiszen, mint a Deutsche Allgemeine Zeitung írja, láttuk Lengyelország esetében is, hogy az angol garancianyújtás után tizennégy nappal bekövetkezett a lengyel nemzet szörnyű katasztrófája.

Berlinben igen kedvezően ítélik meg Magyarország magatartását ezekben a válságos napokban s általános a vélemény, hogy a szomszédos baráti állam, Magyarország önmérsékletével és nyugodtságával nagymértékben hozzájárul a német érdekek támogatásához és elismerik, hogy a magyar kormány mindent elkövet a délkelet-európai béke megőrzése érdekében.

Az olasz sajtó az angol garanciának a Románia által történt felmondásával kapcsolatban elsősorban azt hangsúlyozza, hogy „ez az esemény újabb súlyos kudarc Nagybritannia számára, amely így utolsó európai pozícióját veszíti el.” A Giornale d'Italia rámutat arra, hogy már csak Görögország tartja meg az angol garanciát, amely az államok egész sorának okozta veszteségét. A román politikának megbocsáthatatlan hibája az, hogy még az utolsó pillanatra Londonra és Párisra akart támaszkodni.

MEGSZÜNT ROMÁNIA TERÜLETI INTEGRITÁSA

állapítja meg a svájci „Bund” című lap. A legutóbbi események következtében nem lehet már beszélni Románia területi integritá-

sáról. A Szovjet történelmi jogára és az orosz kisebbség elnyomására hivatkozott. Nos — írja a Bund —, Magyarország és Bulgária pontosan ugyanezekre az okokra hivatkozhatik.

A római Avvenire azt írja, hogy a magyar és bolgár fővárosban az onnét érkező hírek szerint a legnagyobb nyugalommal követik az eseményeket. Az életbeléptetett óvatossági intézkedések nem okoztak különösebb riadalmat. Magyarország és Bulgária bizik a tengelyhatalmakkal és az olasz, valamint a német kormánytól várják az igazságtalan békeszerződések revízióját.

A BELGRÁDI LAPOK

behatóan foglalkoznak a romániai helyzettel, főként a magyar-román-magyar és román-bulgár határincidensekkel. A „Politika” budapesti jelentésében elmondja, hogy a három nap előtti krízis elülében volt, amikor a határösszetűzések ismét feszültséget idéztek elő. Mértékadó helyen olyan kijelentést tettek a tudósító előtt, hogy a legutóbbi eseményeknek nagyon komoly következményei lehetnek. A magyar kormány különösen az erdélyi magyar kisebbségek helyzetét figyeli. Már korábban kijelentette, hogy életük és vagyonuk biztonságát nem engedheti kockára tenni a Bukovinából és Besszarábiából beözönlő menekültek által. Minthogy az utóbbi 24 órában nyugtalanító hírek érkeztek Romániából, Magyarország nem engedheti meg, hogy az események meglepjék, ezért bizonyos katonai rendszabályokhoz kellett nyulnia. Még egy jelentés szerepel a lapban, amely részletesen ismerteti az újabb behívásokat, a szabadságtilalmak beszüntetését, az alkoholtilalmat és a vasúti korlátozásokat.

A „Vreme” budapesti tudósítója szintén közöl cikket, de címnek ezt teszi meg: „Magyarország és Bulgária megvárják az alkalmas pillanatot követeléseik békés ki-elégítésére.” Ez a tudósítás beszámol a határincidensekről és kato-

Ha az esőzések miatt véletlen maradt a földje, vessen most Lampe-féle

Takaromány-mályvát

mely fehérjében egyenértékű a lucernával, zöld hozamában pedig négyszer akkora! Vetőmag szükséglet kat. holdanként 2-2.5 kg. Eredeti LAMPE-féle vetőmag 10 kg-ként . . . P 12.— 10 kg . . . P 12.— beszerezhető a tiszántúli főlerakathal

Kontsek Géza kereskedelmi r.-t.-nál Debrecenben.

nai intézkedésekről, de lényegében azt a meggyőződést tükrözi vissza, hogy Magyarország a tengelyhatalmak támogatásával ki-

vánja megvalósítani revíziós törekvéseit.

A „Pravda“ budapesti telefonjelentése alapján beszámol a magyarországi helyzetről, amely szerint feszült, bár a sajtó továbbra is tartózkodó hangnemben ír. A másik telefonjelentés arról ad hírt, hogy hivatalos magyar cáfolat szerint Magyarország nem mozgósított. Magyar illetékes helyen ezzel kapcsolatosan információval szolgáltak, hogy Magyarország semmiképpen sem hajlandó lemondani a húsz évvel ezelőtt elszakított területekről.

ANGLIA ELLENI NAGY NEMET TÁMADÁS küszöbön áll, így vélekedik az olasz sajtó is. A Messaggero szerint a Guernsey és Jersey angol szigetek elfoglalása az Anglia elleni nagy támadás első lépésének tekinthető. Berlini jelentés szerint a tengelyhatalmak Anglia elleni támadását küszöbönállónak tekintik. A támadás körülményei tekintetében nem lehet jóslásokba boesátkozni, de a német sajtó cikkei azt mutatják, hogy a támadást már a legközelebbi jövőben várják. A német felvonulás Belgiumtól Hollandián át egészen Norvégiaig folytatásban van. A szét egyaránt részt vesz a páratlan méretű hatalmas felvonásban.

Román jelentés Bessarábia kiűrtéséről

Bukarest, július 2. (Román TI.) A román vezérkar jelenti július 1-én este: Július 1-én a kiűrtési műveletek Bessarábiában tervszerűen tovább folytak. A csapatok elértek azt a vonalat, amely Selenintől és Ciudeitől északra vonul, majd Apanquata, Boian, Pinauti, Briconi, Edinita, Recea, Chisca, dezték. (MTI)

Reni, Calarasi, Ciuciuleni, Romanesti és a Chitai-tó között húzódik. Azokat az összetűzéseket, amelyeket a szovjet csapatok túlygors előnyomulása néhány helyen előidézett, a két fél katonai parancsnokai közt lefolyt megbeszélések során kielégítő módon rendezték. (MTI)

Argetoianu beszámolója a szovjet ultimátumról és következményeiről

Bukarest, július 2. A szenátus és a Ház egyesített külügyi bizottsága előtt Argetoianu külügyminiszter közölte kedden délután, hogy június 27-re virradó éjszaka folyamán kapta meg a román kormány Molotov jegyzékét, amelyben bizonyos területek átadására szólította fel Romániát. A helyzet súlyosságára való tekintettel, másnap reggel koronatanácsot hívtunk össze. Minthogy megállapítást nyert, hogy külső segítség hiányában Románia nem állhat ellen tartósan saját eszközeivel és így a szovjet ultimátumot nem utasíthatta vissza. Felolvasta ezután a román kormány válaszáat, amelyben a bizottság kiküldetését kérte. A válasz az éjszaka folyamán érkezett meg moszkvai követünk útján. A szovjet választéjében kérték a területeknek 4 napon belüli átadását, egyben, hogy a román kormány vállaljon felelősséget a vasutak, hidak, raktárak, repülőterek és ipari üzemek, valamint a táviró és távbeszélő teljesén sértetlen átadásáért. A szovjet kormány június 28-án déli 12 óráig kérte válaszukat. Az át-

adás, vagy a háború között kellett választanunk. A mostani körülmények között lehetetlenség lett volna a háborút folytatni. A román kormány beletörődéssel fogadta el azokat a feltételeket, melyeket nem tudott elhárítani és közölte Moszkvával az ultimátum elfogadását. A román kormány elhatározta, hogy ennek megfelelően lemond az 1939 április 13-án nyújtott angol-francia szavatoságról.

Ezután Tatarescu miniszterelnök ismertette a nemzetközi helyzetet. (MTI)

Maniu bírál és tiltakozik

Bukarest, július 2. (Bud. Tud.): Maniu volt miniszterelnök emlékiratot adott át a parlament külügyi bizottságának, amelyben élesen bírálja Romániának az utóbbi években folytatott külpolitikáját. Az emlékiratban Maniu tiltakozik Bukovina és Bessarábia elrablása ellen. Emlékiratot nyújtott át egyébként Jorga volt miniszterelnök is a bizottságnak. Ezt az emlékiratot több, régi román politikus írta alá. (MTI)

Újabb zavargások Romániában

Zürich, július 2. Bukarestből ideérkező hírek szerint Románia belső helyzete tovább romlik. A zavargások most már a vidéki városokból a fővárosra is átterjedtek. A tüntetések itt is megújultak. Hétfőn este Bukarestben viharos tüntetések voltak a szovjetszövetség palotája előtt. Nagy tömeg gyűlt egybe, mely Sztalin nagy óvatot rendezett.

Más vidéki városokból jelentések jönnek arról, hogy kommunisták és a reguláris román csapatok között több helyen összecsapások voltak. A román kormány nagy erőfeszítéseket tesz ugyan, hogy az ország rendjét biztosítsa, de eddig nem sok cred-

ménnyel. A kormány és a katonai körök közt nézeteltérések merültek fel. Bukarest július 2. A kiűrtéssel kapcsolatban az ország több részében újabb zavargások voltak.

Az antiszemita hangulat mindenütt erősödik és sok városban megtámadták az utcán járó zsidókat.

Sok zavart okozott az is, hogy az oroszok több helyen a román csapatok kivonulása előtt érkeztek meg. Így például Renibe az orosz előrenyomuló csapatok már 1-én leszálltak, bár csak 3-ikán kellett volna átadni a várost a megállapodás szerint. A lakosság az oroszok érkezésének hírére vörös zászlókat tűzött ki.

Egyperces némaság és 11 óras záróra Romániában

Bukarest, július 2. A román belügyminisztérium rendelete értelmében szerdán egy órákor az egész országban egyperces némasággal emlékeznek meg az országos gyászról. Ebben az időpontban minden közlekedési eszköz és minden ipari munka is szünetet tart egy percre.

Kedden és szerdán minden kávéház, klub és nyilvános helyiség zárva tartandó. A továbbiakra esti 11 órában állapították meg a nyilvános helyek zár-

óját. Ejjel 12 órán túl kellő igazolás nélkül senki sem járhat az utcán. — (MTI)

Galacban 200 zsidót öltek meg

Beigrád, július 2. Az itteni külföldi sajtótudósítók körében elterjedt hírek szerint a galaci zavargások során 200 zsidót öltek meg. (MTI)

Bolgár katonai hatóságok a román-bolgár határincidensről

Szófia, július 2. Egy külföldi hírszolgálati ügynökség azt a hírt terjesztette, hogy a hétfőre virradó éjjel a bolgár-román határon összetűzés történt. Ezzel a hírről kapcsolatban a Bolgár Távirati Irodát a következő megállapítások közlésére hatalmazták fel:

A bolgár katonai hatóságok vizsgálatot indítottak és ennek során megállapították, hogy a bolgár őrszemek 22 óra felé őrhelyük előtt valami szokatlan

dolgot figyeltek meg és egy világító rakétát löttek ki. Ezt a határszolgálati előírások megengedik. Erre román részről puskalövést tettek, amelyet őrszemek nem viszonoztak.

Az éjszakai nyugalomban telt el. Hétfőn reggel járőrünk észrevette, a román katonák az ország belsejéből jövet esata sorba fejlődve jelentek állásaink felé, ami azt bizonyítja, hogy az éjszakai folyamán elhagyták az állást. (MTI)

Olasz könyv Magyarország igazságáról

Róma, július 2. Giulio Caprin neves olasz köziro könyvet írt a versailles rendszer revíziójáról Mussolini elképzelésének megfelelően. A szerzőkönyvében behatóan foglalkozik a trianoni békeparancsal is, megállapítva, hogy a nyugati hatalmak sohasem igyekeztek a Magyarországnak okozott rendkívül súlyos károkat jóvátenni.

A szerző ezután idézi Mussolini híres milánói beszédét, amelyben a Duce ki-

jelentette, hogy mindaddig, amíg Magyarország nem szolgáltatna igazságot, Középeurópában nem lehet szó végleges rendezésről. A nagyon érdekes könyv azzal a megállapítással zárul, hogy noha még nem lehet előre látni, milyen lesz az új Európa képe, mindazonáltal már eleve ki kell zárni annak lehetőségét, hogy ismét elkövessék a súlyos versaillesi hibákat.

Olasz hadijelentés légi és tengeri harcokról

Valahol Olaszországban, júl. 2-án. Az olasz főhadiszállás 22. hadijelentése:

A kirendelt határ mentén repülőgépeink a kedvezőtlen légköri viszonyok között is kisebb nagyobb méretű bombákkal támadásokat hajtottak végre ellenséges páncéloskocsik ellen. Több ellenséges páncélos kocsit megromgáltunk és néhányat felgyújtottunk. Két repülőgépünk nem tért vissza támaszpontjára. Légi haderőnk a Földközi tenger délkeleti medencéjében meglepett és több ízben igen nagy sikerrel bombázott egy ellenséges hajókaravánt. Északafrikában légi haderőnk hatásos bombázást intézett Ber-

bera kikötőlerendezései és raktárai ellen.

Ellenséges repülőgépek megkísérelték Massaus bombázását, de vadász repülőgépeink közbeléptek és két ellenséges repülőgépet lelőttek. A haditengerészet léghárító ütegei is működésbe léptek és egy ellenséges repülőgépet eltároltunk, amely lánggolyva lezuhant. Az ellenség erre visszavonult. Augusta felett is légitámadást kísérelt meg az ellenség, de haditengerésztünk léghárító ütegeinek hatásos közbelépése a támadást megghiúsította. Egy gépet lelőttünk, az ellenség által okozott kár jelentéktelen, a polgári lakosság közül hárman megsbesültek.

Német harctéri jelentés

Berlin július 2. Német TI harctéri jelentése ezeket mondja:

Yersel és Guernesel angol szigeteknek — amelyekről a véderő főparancsnokság keddi jelentése közli, hogy el-

foglaltuk — a jelenlegi katonai helyzetben nagy jelentőségük van. A légi-erő július 1-én is eredményesen tovább folytatta támadó tevékenységét Anglia ellen.

Nem tudunk partra tenni csapatokat Európában mondotta az amerikai hadügyminiszter

Washington, július 2. (Reuter.) Stimpson hadügyminiszter, a szenátus hadügyi bizottságában ezeket mondotta:

Ne higyük, hogy védve vagyunk az ellenséges betörés ellen, ha megvárjuk, amíg az ellenség megérkezik partjainkra. Példátnul nagy veszély előtt állunk. Senki sem kívánja, hogy amerikai csapatokat küldjenek a tengerentúlra, ha az Egyesült Államok érdekeinek megvédeése szükségesé teszi. A továbbiakban sürgette

a kötelező kiképzést és a szolgálat megszervezését. Az egyik szenátor megkérdte, lehetségesnek tartja-e Stimpson, hogy Amerikának majd csapatokat kell küldenie Európába.

— Nem hiszem, — válaszolt Stimpson, — hogy partra tudnánk tenni csapatokat Európában. Egyáltalán nem tartok lehetőséget olyan beavatkozást, amely amerikai csapatoknak Európába való partraszállásával járna. (MTI)

Mit mondott a román propaganda miniszter

Bukarest, július 2. (Román TI.) Sidorovici román propaganda miniszter rádióbeszédet mondott arról a kérdésről, mi a kötelessége egy románnak? Sidorovici a Romániát érintő legutóbbi eseményekről szólva többek között ezeket mondotta:

Kisérjük éber figyelemmel az ország belső ellenségeit, akik gyakran sokkal veszedelmesebbek, mint a külső ellenségek. Végül felhívott mindenkit, hogy működjen együtt a hatóságokkal, a legteljesebb rendben és felegyelmekkel, hogy így meg lehessen őrizni a nemzet legfőbb érdekeit. (MTI)

Bessarábiából áttelepítik a német lakosságot

Zürich, július 2. Berlini jelentés szerint a szovjet kormány a besszarábiai akció bejelentésével egyidejűleg azt indítványozta, hogy a besszarábiai német lakosságot csere útján telepítsék vissza a Német Birodalomba. (K. H.)

— Női önkéntes honvédelmi szolgálatra jelentkezés Ferenc József út 38 I. emelet délelőtti 10—11-ig, délután 5—8 ig.

— Lajosmizsén hamispénzgyártókat foglalk el. Házkutatás során megtalálták a pénzhamisító gépet és a hamisításhoz szükséges anyagot. A hamisítók két bűnösökét akartak készíteni.

Közi Horváth József:**„A felelős román körök felé kiáltjuk, hogy minden kisajtott magyar könnyért, minden kioltott magyar vérért százszeresen fogunk visszafizetni!”**

Megdöbbenő adatok az erdélyi magyarság szenvedéseiről és rettegéseiről. — Román katonai raktárakból már eddig is ezerszámra osztottak ki gépfegyvereket oláh parasztok között azzal az utasítással, hogy — ha a magyarok megmozdulnak, le kell őket gyilkolni. Megkezdődött a tuszok szedése.

Budapest, július 2. A képviselőház kedden ülést tartott. Tasnádi Nagy András elnök nyitotta meg az ülést. Az elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg Vályi Lajos képviselő elhunytáról. Emléket jegyzőkönyvben örökítették meg. Bejelentette az elnök, hogy Rajniss Ferenc indítványt nyújtott be a zsidó ingatlanok megszerzésével kapcsolatban és más birtokpolitikai intézkedések módosításáról.

Ezután Közi-Horváth József napirend előtti felszólalásában szóvá tette az erdélyi magyarság helyzetét. Isten malmai lassan, de biztosan örölnék — mondotta. — Húsz évi megaláztatás után megértjük végre, hogy Csehszlovákia után megkezdődött a másik természetellenes államtákolmány: Románia feloslása is. Bizonyos vagyok abban, hogy nagy barátaink, Olaszország és Németország elismerik a magyar igények jogosságát és megfelelő pillanatban elősegítik azoknak kielégítését. Bizonyos vagyok abban is, hogy a magyar kormány tudja és teljesíti kötelességét ezekben a történelmi napokban, mégis felhívom a kormány figyelmét néhány jelenségre, amelyek állandóan rettegésben tartják az erdélyi magyarságot és amelyek megoldására a határon túli magyarsággal együttérez a csonkaország népe. Ezek a jelenségek a román Nemzet-Párt alkotmánya szerint: a magyarságnak és általában a kisebbségeknek semmiféle jogaik nincsenek és ki vannak szolgáltatva az oláh közigazgatásnak, Bukovinából és Bessarábiából tízezer számra özönlenek a menekültek. Ugy látjuk, hogy a román kormány ezeket Erdélybe irányítja azért, hogy alkalmuk legyen a magyarságnak még meglevő birtokállományát is megtepázni. A katonai rekvirálások már a szabadrablás jellegét kezdik ölteni s a magyarság köréből megkezdődött a tuszok szedése. Román katonai raktárakból már eddig is ezerszámra osztottak ki gépfegyvereket oláh parasztok között azzal az utasítással, hogy ha a magyarok megmozdulnak, le kell őket gyilkolni. Románia — úgy látjuk — a felbomlás állapotába jutott. Napok kérdése csak, hogy felbomoljék a belső rend és biztonság. Kötelességemnek érzem ezekre a jelenségekre felhívni a kormány figyelmét. A magyar közvélemény ebben a kérdésben határozottságot vár, hozzátéve azt is, hogy a kormány mögött áll mindenki, ha kell cselekedni. Ennyire sohasem volt még egységes a magyar közvélemény és minden magyar kész áldozatra. A felelős román körök felé kiáltjuk, hogy minden kisajtott magyar könnyért, minden kioltott magyar vérért százszeresen fogunk visszafizetni. Tizenkét millió magyarnak minden szívverése együtt érez az erdélyi és elszakított területek magyarságával, értük mindenre kész, megvédeni, segíteni őket egészen addig, amíg el nem következik rövidesen az egyesülés, a viszontlátás gyönyörű pillanata.

A képviselők nagy éljenzéssel és tapsal fogadták Közi-Horváth beszédét. Azután 24 tagot választottak a 36-os bizottságba. Elhatározták, hogy a legközelebbi ülést csütörtökön délelőtt tartják meg, amikor a további teendőkről határoznak.

A 36-os bizottságba a következő huszonnégy képviselőt választották meg: Szabó Gusztáv, Csilléry András, Demkó Mihály, Esterházy Móric gróf, Hubay Kálmán, Imrédy Béla, Ivády Béla, Kolosváry Borcsa Mihály, Költsey István, Jurcsák Béla, Krudy Ferenc, Laky Dezső, Marton Béla, Matolcsy Mátyás, Pajor Miklós, Petró Kálmán, Rassay Károly, Ronkay Ferenc, Salkovszky Jenő, Vay László báró, Vágó Pál, Vásáry István, Wälder Gyula és Csizmadia András.

Stofkó Nándor ügyében a debreceni tábla halálos ítéletét helybenhagyta a Kúria

Részletesen beszámoltunk arról, hogy a debreceni tábla elé került Stofkó Nándor kassai vendéglős, akit kötéltálati halálra ítélték, mert 1919-ben, mint egy cseh légios csapattal parancsnok Putnokra való bevonulása után három magyart agyonlövetett. Gottlieb István asztalos két testvérét és Forray István 19 éves lakatos-

Matolcsy Mátyás szólalt még fel és hangoztatta, hogy az egész magyar társadalom, pártokon felül, a legnagyobb magyar kérdésben egy tömbbe és egy testté olvadt. Hálával gondolunk azokra, akik a nemzeti szocializmus és fascizmus feszítő erejével, katonai hatalmával a versaillesi és trianoni bilincseket kettétörték, akikről tudjuk, hogy a magyarság legnagyobb barátai, bennünket legjobban követelésünkben támogattak és velünk egy véleményen vannak, amikor mi Erdélyt visszaköveteljük. A magyarság soha ilyen erős és egységes nem volt, mint ezekben a történelmi időkben.

Beszéde közben kórusban kiáltották a képviselők: „Erdélyt vissza!” Majd a Ház összes tagja felálltak és elénekelték a Himnuszot.

Az ülés „Eljen Bulgária” felkiáltásokkal fejeződött be.

Szép eredménnyel végződött a Vörös Kereszt javára rendezett gyűjtés Debrecenben

Debrecen város társadalma is kivette részét a Vöröskereszt céljaira rendezett országos gyűjtésből. A keddi napon folyt le reggel 9 órától délután két óráig az uccai gyűjtés, összesen 17 urnánál gyűjtöttek.

A kora reggeli órákban levante zenekar és egészségügyi levante-szakasz felvonulása, a főútcánkon hívta fel a figyelmet a gyűjtésre. A felvonulás szemléltette, hogy egykor közönséges gazdasági szekereken szállították a sebesülteket, míg ma higiénikus és minden követelménynek megfelelő vöröskeresztes autók szolgálják ezt a célt, aminek eredményeként sokkal gyorsabb és biztosabb a sebesültek gyógyulása. Ezeknek a felszereléseknek beszerzése azonban nagy áldozatot követel, amiből a mai történelmi időkben mindenkinek kötelessége kivennie részét.

Közben az urnánál megindult a gyűjtés. Debrecen város áldozatkész hívei, élükön vitéz dési Bajnóczy József, hadtestparancsnok hitvesével, Lossonczy Istvánné, dr. Kölcsey Sándorné, Péterffy Lászlóné, Buzinkay Béláné, Kovács Kálmáné, Kazinczy Gáborné, Balogh Istvánné, Papp Gyuláné, dr. Kulcsár Bertalané, Torzsay Henrikné, Jeney Sándorné, Abonyi Gyuláné, Nagybákay Antalné, vitéz Ibrányi Mihályné, Giday Endréné és Schmogrovits Ernőné úrasznonyok gyűjtöttek a nemes célra.

A gyűjtés messze felülmulta eredményben az eddigi urnagyűjtéseket, mutatva, hogy a társada-

lom teljes mértékben átérzi az idők komolyságát és bár áldozatkészsége az utóbbi időben többszörösen igénybe volt véve, teljes szívvel fogott össze és áldozott, hogy a Magyar Vöröskereszt a lehető legrövidebb időn belül minden eshetőségre készen álljon és feladatának ellátására képes legyen.

Délelőtt 11 órakor a városban három helyen játszott a katonazenekar a Vöröskereszt-gyűjtés alkalmából. Délelőtt két órakor zárult a gyűjtés és az urnákat beszállították a Vöröskereszt irodába, ahol a bizottság dr. Tatay Zoltán elnökkel, dr. Kölcsey Sándorné társelnökkel, Nagybákay Antallal, Eröss Istvánnal, Eröss Sándorral és a Vöröskereszt tisztikarának többi tagjaival élen felbontotta az urnákat és összegezve a befolyt pénzt, megállapítást nyert, hogy a gyűjtés eredménye 3503 pengő. Legtöbb gyűjtés befolyt dr. Kölcsey Sándorné urnájába, 395 pengő, Lossonczy Istvánné urnájába 390 pengő és vitéz dési Bajnóczy József urnájába 325 pengő. Ezenkívül a tegnapi napon 500 gyűjtőív ment szét postai uton hivatalokhoz, intézményekhez, vállalatokhoz, egyesületekhez és magánosokhoz, egyesületekhez és magánosokhoz azon kérelemmel, hogy annak alapján a Vöröskereszt számára gyűjtést indítani szíveskedjenek.

Budapest polgármestere visszahívta szabadságról a fővárosi tisztviselőket és alkalmazottakat.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ**Ma éjjel 12 órakor szünik meg a szesztilalom**

Közlöm a város lakosságával, hogy a m. kir. Belügyminiszter Ur által elrendelt szesztilalom f. évi július hó 3-án éjjel 12 órakor véget ér. — Polgármester.

A hősi halált halt Balbo tábornagy bucsuztatása Bengháziban

Róma, július 2. Balbo tábornagyot ünnepélyes, megrázó gyászszertartás kíséretében búcsúztatták Bengháziban. Graziani vezértábornagy fasiszta szokás szerint búcsúzott Balbo vezértábornagytól és bajtársaitól. A koporsókat ezután a repülőterre vitték és repülőgépen Olaszországba szállították.

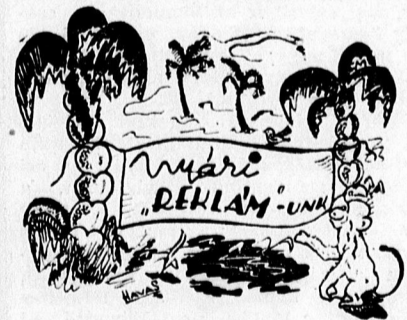
„Gyásznapi” Romániában

Bukarest, július 2. (Rómán Tl.) A román miniszterelnök július 3-át, a román csapatok utolsó részének Bessarábiából és Észak-Bukovinából való kivonulásának napját, gyásznappá nyilvánította. (MTL.)

Megkoszorúzták a magyar Hiszekegy költőjének sírját

A nemzeti asszonyok ez évben is lerótták a kegyeletüket a magyar Hiszekegy költője, Papp-Váry Elemérné halála évfordulóján azért, hogy koszorút helyeztek sírjára. A koszorút vitéz Telepy Miklósné megkapó hazafias szavak kíséretében helyezte el a sírra. Ugyanakkor a m. kir. honvédség nevében vitéz Németh Béla ezredes is megkoszorúztatta Papp-Váry Elemérné sírját.

A debreceni rendőrségnek két darab hamis kétpengős adtak be. A nyomozást megindították a hamispénzek forgalombahozóinak és gyártóinak kézrekerítésére.

tartós vászon
kabát és nadrág

P 18⁸⁰

Grünfeld
árisszabóság
Kistemplom mellett

APOLLO
FILMSZÍNHÁZ

Előadások kezdete: d. u. 5, 7 és 9 órakor.
Telefon: 25-09.

Pénztárnyitás délelőtt 11-től 1-ig —
délután 4 órától.

A soha el nem múlt igaz szerelem
diadalmos filmje.
Július 3-án másodszor!

**Találkoztam
a szerelemmel**

Joan Bennett, Henry Fonda és
Alan Marshall főszereplőkkel.
Walt Disney — Kanadai kutyáik
színes rajzfilmje — Magyar Világhíradó!

A szovjet csapatok elérték az új román határt

Moszkva, július 2. A szovjet-orosz csapatok Észak-Bukovinában elhelyezkedtek azon a határvonalon, amelyet Szovjetország Romániával együtt állapított meg, Bessarabiában a szovjet csapatok végrehajtották feladatukat és a Pruth folyó egész folyásán mentén, valamint a Duna partján elérték az új román határt. (MTI)

Hála a Kollégiumnak

Hirt adtunk arról, hogy a debreceni Kollégiumban hatvan évvel ezelőtt érettségizettek a ritka évfordulót azzal tették emlékeztessé, hogy hálaíratot intéztek az ősi alma materhez. Az emlékedett szellemű irat így hangzik:

„Azok nevében, akiket a gimnázium 50 évvel ezelőtt, mint érett ifjakat bocsátott el a maga anyai kebléről, fordulunk most a mi alma materünkhöz. Az a két emberöltő, még ha korszakos világtörténelmi eseményekkel nem lett volna is telve, ha közben trónok nem dőltek volna le, ha országok és birodalmak nem törtek volna is darabokra, ha népek és nemzetek a legnagyobb válságokban nem mentek volna át, az a felettünk elviharzott két emberöltő már csak a természet örök rendje szerint is elsodorta tanulóvársaink legnagyobb részét az élek sorából, minket néhányunkat pedig, akiknek a 77-es létszámból még megkegyelmezett, egyenes testtartású, csillogó szemű, fölfelé törekvő ifjakból görnyedt hátú, homályos tekintetű, csak felfelé lépkedő agastyánokká változtatott. De bármennyire átalakult körülöttünk ország és világ, bármilyen nagy külső és belső változásoknak tettünk alá magunkat is, változatlanul megtartottuk a hálát, mellyel gondozó és nevelő iskoláinknak tartozunk, híven megőriztük az egyetlen emberiségnek és a magyar nemzetnek azokat a legmagasabb rendű eszményeit, melyeket tanáraink ifjú lelkünkbe plántáltak, törhetetlenül ragaszkodtunk azokhoz az értelem fénye által megvilágított vallásérkösi elvekhez, melyeket már az ősi kollégium beszédes kövei is belénk sugároztak.

A hála, hűség és ragaszkodás eme soha ki nem aludt lángjait lobogtatjuk magasra most ebben az Isten különös kegyelméből elért emlékeztető időpontban, nem annyira azért, mintha az immár négy századot is betöltött kollégiumnak a maga nagy híre és dicsősége gyarapításához szüksége volna a mi nemes érzésekből gyújtott égő áldozatunkra, hanem inkább azért, hogy ennek az égő áldozatnak a fénye némi világosságot hintsen hátralevő életünknek rövidre mért útjára.

De nem akarván ezen a nekünk ünnepeket jelentő napon üres kézzel megjelenni, kérjük a tekintetes Igazgatóságot, kegyelmezjen az idemellékelt csekély összeget, 80 pengőt elfogadni és azt néhai nagyrabecsült tanárunk, Géresi Kálmán nevét viselő alapítványának a növelésére fordítani.

Most pedig hála köszönetünk és hűség tiszteletünk ismételt kifejezése után az Isten bőséges áldását kérjük az ősi debreceni református kollégiumra, a kollégium minden tagozatára, hogy amint századoknál át az emberi haladás és a nemzeti művelődés fényét ragyogtatta a régi Nagy-Magyarországra, ugyanazt a nemes hivatást teljesítse beláthatatlan időkig az eljövendő új Nagy-Magyarországon.

Dr. Némethy Károly v. b. titkos tanácsos, ny. államtitkár, a felsőház tagja (Budapest).

Orosz Lajos kormányfőtanácsos, ny. stat. hiv. igazgató (Budakalász).

Dr. Domokos Kálmán ny. járásorvos (Füzeggyarmat.)

Csokaj Fényes Károly ny. gazdasági felügyelő (Sátoraljaújhely).

Gyenis Sándor ny. pénzügyi főtanácsos (Nagyszőlős).

Kiss Antal ny. ref. lelkész (Berettyóújfalú).

Magoss Ferenc ny. ref. lelkész (Mikófa, Szatmár m.)

Dr. Moskovics Jenő ügyvéd (Debrecen).

Dr. Kardos Albert ny. középiskolai igazgató (Debrecen.)

— Fodrászsegédet keresek azonnalra Bocván, Sas u. 2.

A Dvorák-féle 150 kiló aranyat elkobozták

Irtunk már arról az aranyelrejtési ügyről, melynek vádlottja volt Dvorák Norbert aranybevéltő. A bíróság ítélete a cég tulajdonosát 1.159.000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére. Az ügyben most újabb fordulat állt be. Dvorák Norbertet feljelentették, hogy minden beolvastott arany kilójából 10 gramot

elsikkasztottak. Dvorák a fogságban beismerte, hogy kertjükben a körtefa alatt elásta az aranyat. A detektívek felásatták a földet és előkerült az arany kincs. A nemzeti Bank vette át a 150 kiló aranyat, melyet most a kincstár lefoglalt és elkobzását rendelték el.

Erdélyben eltűnt a Szeged FC 13 futballistája

A Szeged FC 13 futballistája még a múlt hét közepén Markovics Szilárd elnökkel Erdélybe utazott, ahol Kolozsvárt és Marosvásárhelyen kellett volna turnamérkőzést játszaniok, szombaton és vasárnap Időközben Romániával megszakadt a telefonösszeköt-

tetés és a Szeged játékosairól mostanig semmi hír nem érkezett. Szegeden csak annyit tudnak, hogy a 13 labdarugó baj nélkül átjutott a határon, de hogy mi történt velük azután, senki nem tudja és helyzetük az egész városban nagy aggodalmat kelt.

Budapest Idegenforgalmi Hivatalának évi jelentése

Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalának most megjelent évi beszámolója érdekes képet nyújt Budapest 1939. évi idegenforgalmáról, ennek számbeli és gazdasági eredményeiről, valamint a Hivatal sokrétű működéséről. Öröndetes tényként állapítható meg, hogy a múlt év feszült politikai légköre és a kitört háború mellett is Budapest idegenforgalmának végeredményében 268.762 idegen szerepel 892.109 Budapestben töltött éjszakával vagyis a múlt évi eredményhez képest 7,6 százalékos emelkedéssel, ami főleg a belső idegenforgalom jelentős növekedésének eredménye.

Ez a belső növekedés óvta meg vendéglátó-iparunkat attól a katasztrófális pangástól, amely más államok vendéglátó-iparát a külföldiek elmaradása miatt sújtotta. A külföldiek átlagos tartózkodási ideje 4,31 napot tett ki, ami csúcseredménynek számít. Különösen jelentős eredményként könyvelhető el a svéd utasok számának erős megnövekedése.

Figyelemreméltó a Hivatal tervszerű és az egész világot behálózó propaganda-tevékenységének ismertetése, amelynek során 385 féle nyomtatvány került szétküldésre 728.000 példányban, több mint 20 tonna súlyban. Ezt a propagandát a fennálló kapcsolatok gondos ápolása mellett a napl eseményekhez való azonnali alkalmazkodás és a korszerű idegenforgalmi piacutatás jellemzi.

Budapest külföldi eredetű idegenforgalmának gazdasági eredménye 1939. évben több mint 20 millió pengőre rúgott, míg az egész ország ilyen eredetű bevétele 26 millió pengőre tehető, tehát összehasonlítva útján kitűnik, hogy az idegenforgalom bevétele harmadik helyen állanak az ország fizetési mérlegében, közvetlenül a bűzakivitel és az állatkvitel után.

Az érdekes jelentést dr. Markos Béla igazgató állította össze.

A Providentia Biztosító Részvénytársaság 1939 évi eredménye

Június hó 26-án tartotta meg az intézet ezévi rendes közgyűlést dr. Seitovszky Tibor m. kir. titkos tanácsos, a Magyar Általános Hitelbank alelnökének elnöklété alatt. Az igazgatóságnak a közgyűlés elé terjesztett jelentése részletesen beszámol az elmúlt évben elért eredményekről. Mindenekelőtt szembeötlő az **üszlőndíjbevételeknek számottevő emelkedése**. A társaság összes kárbiztosítási ágazataiban kerekén 4.133.000 pengő az életbiztosítási ágazatban pedig 655.000 pengő bruttó díjbevétele mutat ki, úgy, hogy az **összdíjbevételek erősen megközelítik az 5.000.000 pengőt**, szemben a tavalyi kerekén 4.145.000 pengővel. A díjbevételei többet nagyrészt annak köszönhető, hogy a társaság a Felvidék visszacsatolásával kapcsolatban több cseh-szlovák biztosító vállalat állományát magába olvasztotta.

Amint az igazgatósági jelentésekből kitűnik, a kárarány az ágazatok többségénél igen kedvező volt és ez tette lehetővé azt, hogy a társaság az **elmúlt évhez viszonyítva nagyobb tiszta nyereség** mellett is képes volt az 1939. év összköltségeinek keretében elszámolni a felvidéki tranzakciók összes költségeit. A kimutatott **tiszta nyereség 114.856,31 pengő**, az osztalék pedig (a tavalyival azonosan) részvényenként P 1,50, vagyis 6 százalék. Az igazgatósági jelentés beszámol arról, hogy a társaság ingatlanbirtokait **egy újabb bérházzal** gyarapította.

A közgyűlés a társaság igazgatóságába új tagul beválasztotta dr. Vittorio Cerutti volt olasz királyi nagykövetet. A társaság igazgatósága rovába kinevezte Neubarth László igazgatót igazgatóvá, Kozmér Pál és Kolozsár Ferenc cégjegyzőke aligazgatókká és Egenhoffer Péter főtisztviselő cégjegyzővé.

Genealogia nemesség és áskutató iroda Debrecen. Ferenc József út 43. Svetits palota. Vállal: nemesség, címer, előnév, mindennemű család történeti és állampolgársági kutatásokat; kamarási és egyéb ősfák összeállítását, örököségi ügyekben leszármazási okmányok felkutatását stb.

Debreceni zászlót lenget az „Erika” menedékház ormán a gönci szél

A Szepesi szövetség debreceni csoportjának egyik nemes szíví hőlgytagja szép nemzetiszínű zászlót adományozott a hozzánk visszatérő szepességi községek valamelyikének. Mivel azonban csak a kassai havason lévő „Erika” menedékház és környéke került vissza Szepes vármegyéből, a debreceni szepesiek elhatározták, hogy ezt a zászlót e menedékházban helyezik el ideiglenesen.

Június hó 28—29 napjain a debreceni turisták által rendezett kassai havasi kirándulás keretében vitték el a zászlót az „Erika” menedékházba, ahol annak őrzését a ház gondnoka boldog örömmel vállalta magára.

A zászló átadása ünnepélyes keretek között dr. Horvay Róbert elnök megbható szavai után történt, s azon a debreceni 20 tagú turista csoporton kívül számos kassai, budapesti turistázó vett részt, a Kárpát Egyesület nevében az „Erika”-menház gondnoka mondott a nemes szíví adományt köszönetet és vette őrizetbe a szép zászlót.

A kiránduláson résztvevők gyönyörködtek a Tátra csodás szépségében, élvezték a változatosan szép kassai hegyek virágos réjtjeinek és óriás fenyőinek szépségét és felfrissülve tértek vissza Debrecenbe.

Hungária filmszínház. Ma utoljára a bűbajos vígjáték: **MARIONETTEK (Csak tiéd a szívem)** Gigli gyönyörű énekszámával, Paul Kemp, Theo Lingon és Lucie Englisch vidám mókáival! Előadások: délután 5, 7, 9 órakor. Világhíradó!

Nyugdíjas vasutasok hódolatteljes részvéte a Kormányzonkat ért gyászoeset miatt

A „Mavosz” a nyugdíjas vasutasok helyi csoportja választmányi ülést tartott. Zonda Ferenc elnök az ülés megnyitása előtt a Kormányzó Ur Óloméltóságát és családját ért gyászoesetről a következő szavakkal emlékezett meg:

„A lesújtó gyászoeset alkalmából hálás hódolattal és szeretetteljes hazafias ragaszkodással tolmácsolom a magyar nyugdíjas vasutas társadalom nevében azt a mélyszégesen átérző őszinte részvételt, melyben a Kormányzó Ur Óloméltóságának és családjának vigasztalhatatlan bánatában a magyar nép millióinak együttes érzésével mi vasutasok is hódolatteljes tisztelettel osztozunk. — Kérjük a Mindenhatót, hogy a Kormányzó Ur Óloméltóságát és családját ért mélyszéges gyászoeset és bánatuknak fájdalmát enyhítse és vigasztalja meg őket a magyar nép soha el nem múló hazafias szeretete, ragaszkodása és hálája.”

A választmány tagjai a megemlékező szavakat állva hallgatták és őszinte részvétüknek perecekig tartó mély hallgatással adtak kifejezést.

Ezután az elnök a „Magyar Híszkegy” és „Fogadalom” elmondása után a választmányi ülést megnyitotta és könyvének egyes pontjaira tette meg jelentését az azokra vonatkozó eljárás eredményéről.

Konzervgyárak, gyümöslésajtolók és őstermelők részeseülnek befözési cukorban

Debrecen sz. kir. város polgármestere hírdelményben közli, hogy a Földművelésügyi Miniszter az 1940. évi gyümösléstermés feldolgozása céljából szükséges befözési cukor jutatlása tárgyában 159.400—1940. IX. A-2 szám alatt rendeletet bocsátott ki, melyszerint befözési cukorban részeseülnek a konzervgyárak, a gyümöslés-előállításával foglalkozó gyümöslésajtolók, szörpkészítők és üzemszerű lekvárfözők, akiknek igénylésüket július 4-ig a M. Kir. Kertészeti Akadémián (Budapest, Nagyboldogasszony u. 45) kell benyújtani. Befözési cukorban részeseülnek továbbá azok az őstermelők, akik községi bizonyítvánnyal igazolják, hogy eper, ribizli, vagy málnából legalább fél kat. hold, cseresznye, meggy, körte, kajszin, vagy őszibarackból legalább 2 kat. hold termő gyümölcsök van, a saját termései gyümölcs feldolgozásához megfelelő felszereléssel és berendezéssel rendelkeznek. Az őstermelőknek igénylésüket július hó 6-ig bezárólag a Gyümösléstermelők Országos Egyesületéhez terjesztik be. A befözési cukrot a tényállást igazoló bélyegmentes kérvényben kell igényelni, a községi előjárásig által léttamozott nyilatkozatot is kell csatolni, melyben őstermelők kötelezettséget vállálnak arra, hogy a juttatandó cukrot kizárólag ide, saját termései gyümöslésük feldolgozására fogják felhasználni és alávetik magukat a Gyümösléstermelők Országos Egyesülete ellenőrzésének. A földművelésügyi miniszter az igénylések beérkezése után fogja a befözési cukor szétosztási arányát megállapítani.

Lengyel és cseh katonák Angliában

London, július 2. (Reuter) Eden miniszter az alsóház keddi ülésén többek között ezeket mondotta:

A lengyel és cseh hadsereg néhány egysége ma Angliába érkezett. A csapatok újjászervezése folyik. Ezeket az egységeket szívesen látjuk a közös ellenség elleni harcunkban. Irország védelméről szólva kijelentette, hogy az északírországi haderőt a legtöbb katonai előnyt biztosító módon helyezték el.

Dalton háborús gazdasági miniszter arra a kérdésre, hogy megtették-e minden szükséges intézkedést a német és olasz felügyelet alatt álló francia terület zárlatára, azt mondotta: igen. — (MTI)

Teleki miniszterelnök beszélt a nehéz időről, a felelősségvállalásról, a magyar világnézetéről, a nemzetiségi kérdéssről és más belső feladatokról

Budapest, július 2. A MÉP kedden délelőtt értekezletet tartott. Báró Vay László országos elnök mélyes részvétellel emlékezett meg arról a súlyos veszteségről, mely Magyarország kormányzóját és családját érte.

Báró Vay László elnök olyértelmű javaslatot terjesztett a párt elé, hogy a párt minden képviselő tagja 14 napon belül jelentse be azt, hogy milyen igazgatósági, felügyelőbizottsági, vagy más díjazással járó, vagy díjazással nem járó tisztsége, megbízatása van. A pártvezetőség ezeket a bejelentéseket megvizsgálja.

Bárczy Ferenc hozzászólása után az értekezlet úgy határozott, hogy érdemi döntést a kérdésben a legközelebbi értekezleten hoznak.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök szólt fel ezután:

— Az országgyűlés nehéz időkben megy az idén nyári, aratási, betakarítási és cséplési szabadságra. Lehet, hogy ez idő alatt szükség lesz a parlamentet összehívni. Akkor össze fogom hívni. Ami a nehéz időköt illeti, nem mondhatok sokat; a fontos az, hogy a nemzet nyugalommal, önérzettel és bizalommal tudjon szembenézni a nehéz időkkel és tudjon nehéz időköt élni. Ez a fontos, nem a részletek. — Ahhoz, hogy a nemzet tudjon élni, hozzátartozik, hogy a kormány többségi pontjának, azok a tagjai, akiket a kormány bizalma a miniszteri székbe ültetett, a fokozott felelősséget érzék és viselkedés, amely ilyen időkben rájuk hárul, amely időkben nem lehet minden részletet állandóan az országgyűlés ellenőrzése alá, még kevésbé megvitatása alá bocsátani. Ezt viselni kell azoknak, akiknek a sors azt adta osztályrészül. Viselni kell azzal a teljes felelősséggel, amely sok eddigi felelősséget meghaladón nyugszik vállainkon. Azt mondhatom, azokkal a hangokkal, vagy felszólalásokkal szemben is, melyek elhangzottak a közelmúltban, talán ma is a Házban, hogy a kormány eddig is részen állt és ma a napról-napra váltakozó helyzetben is részen áll minden ügykezelésével figyel és az országérdekeit igyekszik érvényesíteni tudása szerint, teljes erejével, tudatában annak, hogy a nemzet bizalommal áll a háta mögött és tudatában a nemzet erejének is.

A nemzet három főkinése

A nemzetnek három főkinése van. Az érték sorrendjében mondom: a nemzet becsülete, a nemzet függetlensége és a nemzet nagysága. A nemzet becsülete jelenti a nemzeti öncéltságot is. Hyen szóval jelenti tehát az önerejére támaszkodott lelki függetlenségét és baráti hűségét. En ezeket igyekeztem ápolni, igyekeztem tölem telhetőleg a nemzet különböző rétegeit erre nevelni. Sokat beszélünk ma a általános világra az általános életformákról, világnézetekről. Mi mármint a magyar világnézet? A magyar világnézet három részből, három tényezőből tevődik össze. Az egyik a magyarság, a magyar mivoltunkból származó elem, a másik tényező az európai elem és a harmadik tényező a kereszténység. Egyek maradtunk, mint nemzet és mint állam dacára a nagy tagoltságunk. Ez volt a mi dunamedencei feladatunk és ez a feladat, amelynek az erkölcsi gyakorlását ma is önön magunktól el kell, hogy várjuk és el kell, hogy várja Európa is tőlünk, mert ennek a kiegyenlítő szereleten felépülő egységnek gyakorlata a mi nemzeti mivoltunk. En legalább így fogom fel. A feladatok, amelyek ma már reánk várnak, társadalmi és szociális feladatok egyrészt, országépítő feladatok másrészt. Az erkölcsi feladatságot ki kell nevelni. A két erkölcsi tulajdonság, amelyre leginkább szükség van ahhoz, hogy az országban több rend, biztonság, több nyugalom, több egyetértés, több haladás és több fejlődés legyen. Az egyik a felelősség átérzése, a másik a szociális érzék a

lősség átérzését a felelősség decentralizálásával kell keresztülvinni.

Felelősség és szociális érzék

Az egész közigazgatásunknak az a buja, hogy a felelősség folyton esőként és folyton fokról-fokra feljebb lett tolvá. Az egész közigazgatási kérdés minden ágazatában elsősorban ettől az egy lelki problémától függ. Erre kell ránevelni, ráirányítani, ennek értelmében kell a törvényeket hozni, a rendeleteket alkotni, ennek értelmében kell átalakítani a végrehajtást és erre kell a tisztviselőket kényszeríteni.

A másik lelki alapkövetelmény a szociális érzék. A multkor egy felszólalásom alkalmával említettem azt, hogy én nem felelős állásban és nem ma, hanem 18—19 évvel ezelőtt mondtam, hogy egyik legnagyobb bajunk, hogy a magyar tisztviselői karban nincs kellő szociális érzék. Ehhez a szociális érzékhez ugyanúgy sorakozik a nemzetiségek ügyének és a nemzetiségekkel való helyes bánásmódok és megértésnek érzéke és a vallási türelem. Természetes, hogy ehhez aztán intézkedések tekintetében két dolog tartozik: az egyik a tisztviselői kérdés rendezése sok vonatkozásban, a másik a közigazgatási reform.

A közigazgatási reformmal a belügyminiszter úr hosszú idő óta foglalkozik és ösztöli kezdve azt hiszem egész komolyan fog velük foglalkozni a parlament is. Kezdődnek ezek a közigazgatási bíróság bizonyos decentralizációjával, a belügyi tisztviselői karának, a vármegyei közigazgatásnak, a községi, városi igazgatásnak reformjával. De természetesen, hogy ezzel együtt jár a közigazgatásnak az egész terjedelemben való megreformálása.

Zsidótörvény és földkérdés

A párt tagjait talán érdekelné fogja pl. a zsidótörvény intézkedéseinek a földreform szempontjából való végrehajtási folyamata. 532 ezer holdat jelentettek be a rendelet alapján. A bejelentett földekből átengedésre van kötelezve 125 ezer kat. hold. — A fele ennek, 60 ezer kat. hold, október elejére birtokba vehető lesz, a többire ígéretet tenni nem lehet. Mindenesetre igyekezni fogunk a folyamatot meggyorsítani.

Ami a földreformot magát illeti, annak végrehajtása is sok nehézségekbe ütközik, éppen a törvény nehézsége és a végrehajtási utasításnak ennek következtében való terjedelmessége és komplikáltsága folytán.

A nemzetiségi kérdés

— Ami a nemzetiségi kérdést illeti, szeretném hangsúlyozni, hogy nem lehet hiba, még kevésbé hüfn, ha valaki javaslatokat tesz a különböző nemzetiségek-lakta ország fiainak egymás iránti és ezzel az ország, hazájuk iránti kötelezettségeire. Ami a Hubay-Vágó-féle törvényjavaslatban kifogásoltandó, ami a magyar országgyűlés számára tárgyalhatatlanná teszi és aminek következtében a javaslat előterjesztői a magyar hazához és magyar nemzetéhez tartozó kötelező hűség ellen vétettek, nem a nemzetiségi kérdés felvetése, hanem az, hogy ez a törvényjavaslat tele van olyan rendelkezésekkel, amelyek valóra váltva megbontanák a magyar államnak, valamint nemzetnek egységét és feltartóztatatlanná és gyorsan a magyar állam szétesésére, megszűnésére vezetnének; másodsor, hogy a rendelkezések a törvényjavaslat lényegét teszik, törzstét alkotják és így káros szellemük az egész javaslatot áthatja, harmadszor mert így nem a nemzetiségi kérdés jobb megoldásának szükségét, a haza összes fiainak, jobb, kölcsönös megértésének fontosságát viszi bele a köztudatba, de belevitte az ellentétek perfektuálásának és a haza megbontásának gondolatát, mérgét. Ezt le akarom szögezni azért, mert sokan, akik

a törvényjavaslat ellen tiltakoztak, ezt a vonatkozást félreismerték és más szempontból ítélték meg. Tehát nem a nemzetiségi kérdés felvetése, hanem miként való felvetése az, ami így kifogás alá esik.

— Mi az az államhűség? Az igazi államhűség az állami öntudathoz, az állammal önmagáról vallott felfogásához, az állam egyéni mivoltához való hűség. A magyar állam a többnyelvű, több nemzetiségű magyar nemzet állami. Az államhűség tehát ennek a közösségnek, ennek a nemzetnek a hűségét jelenti. Az anyanyelv oktatásáról nemcsak az elemi iskolánál, hanem a polgári iskolánál, kereskedelmi és középiskolánál is gondoskodni kell. De gondoskodni kell a kisdudóvónál is az anyanyelven való tanításról. Természetesen a kisdudóvóban is rá lehet nevelni a gyermekeket a magyar nyelv ismeretére is, mert intenzívebb tanítási mód minden típusban lehetséges. — Abban, hogy a gyermek milyen iskolában járjon, a szülő akarata dönt és határoz, mindent el kell követni hogy ez az akarat szabadon érvényesüljön és ezt a legszigorúbban végre kell hajtani. Az állami ellenőrzés mindezekben a tekintetekben a legszigorúbb kell hogy legyen és a legtöbb, amit tehetünk az lesz, hogy olyan közegeket állítsunk állami adminisztrációba, akik a megfelelő végrehajtást ellenőrzik. Csak így fogunk ebben az országban újra szentistváni békét teremteni.

Az egyiptomi miniszterelnök feltűnő beszéde lemondása előtt

Kairó, július 2. Ali Macher pasa volt egyiptomi miniszterelnök kormánya lemondása előtt felszólt a szenátusban és többek között ezeket mondotta:

Ha a parlament megkérdése nélkül eleget tettem volna a szövetségesek kívánságának és belevettem volna Egyiptomot a háborúba, megsejtettem volna országunk alkotmányát. A tapasztalatokan alapuló politika azt írta elő számunkra, hogy megóvja nemzetemet a háború közvetlen, vagy közvetett bonyodalmaitól. Amikor a parlament elfogadta a kormánynak ezt a politikáját, egyúttal lehe tetlenné tett minden olyan kívánságot, amely Egyiptomnak

A miniszterelnök ezután részletesen ismertette az egyes miniszteriumokban folyó törvényelőkészítő munkálatokat. Előkészületek alatt áll többek között az alkalmazott munkás-érdekképviseletek, kamarák szabályozásáról szóló törvényjavaslat, végül a munkaszabadság biztosításáról, a munkaközvetítés államosításáról és a békeltetésről szóló törvényjavaslat.

A legfontosabb kérdések

— Nem azért mondom el ezeket a pártban — folytatta a miniszter — mert hiszen a kormányprogram nem idevaló, hanem a parlament elé — hogy teljesen programot adjak, — hanem csak bizonyosságul annak, hogy az időszerű kérdéssel kapcsolatos munka mellett a közelebbi, vagy távolabbi jövőre gondoló munka is folyik a miniszteriumokban, tekintet nélkül azokra a nehéz időkre, amelyekben élünk. MI igyekeztünk épen az ország legfontosabb, legnehezebb kérdéseiben, a haza fennmaradásának és gyarapodásának kérdésében megtenni a magunk kötelességét és megküzdni mindazokkal a nehézségekkel, amelyek az ország előtt állanak.

A miniszterelnök hosszantartó lelkes tüssal és éljenzéssel fogadott beszéde után vitáz Marton Béla köszönetet mondott a miniszterelnöknek beszédéért.

a háborúba való részvételére irányul. Az országgal szemben azzal a kívánsággal léptek fel, hogy változtassa meg kormányát, mert ez nem fejezi ki a nemzet karátát. Egyiptom érzelmet. A szövetségesek képviselői nagy sajnálatunkra olyan elavult eljárásról folytattak, amelyet országunk a szövetség megkötése előtti időkben ismer. Azon a nézetem voltunk, hogy a szövetségesek magatartása Egyiptom ügyében való beavatkozást jelent s érinti az ország függetlenségét. Akkor megkértem öfelségét, hogy fogadja el a kormány lemondását. (MTI)

Német légitámadás Skócia ellen

London, július 2. (Reuter.) A belbiztonságiügyi minisztérium jelenti: Északkelet-Skóciában a legutóbbi légitámadás alkalmával 12 ember meghalt, 18 pedig megsebesült.

London, júl. 2. (Reuter.) Kedden este Északkelet-Anglia felett valószínűleg német gépek jelentek meg. A légvédelmi tüzérség működésbe lépett. A repülőgépek

nem dobtak le bombákat. Az egyik északkeletangliai város legszegényebb negyedére nagyerejű robbanóbomba esett. A bomba öt embert megölt és sokat megsebesített, köztük több gyermeket. Több ház és egy iskolaépület súlyosan megrongálódott. Ugy tudják, hogy csak egy repülőgép reptél el a város felett és csak egy bombát dobott le. (MTI.)

Házkutatás Belgrádban

Belgrád, július 2. (Aavala.) A következő hivatalos jelentést adták ki: A belgrádi főkapitányság házkutatást végzett az ABC társaság székházában. Ennek a társaságnak alapítója és igazgatója Hanau Gyula külföldi állampolgár ellen nemrégiben kiutasító

végzést adtak ki. Ezzel a házkutatással egyidejűen átkutatták Sztobovicsnak, a Sztobjadinovics kormány egyik volt minisztertagjának lakását is. Letöltötték bizonyos anyagot és a vizsgálatot még folytatják. (MTI.)

Korlátozások a vasuti forgalomban

A vasúti forgalomban korlátozásokat léptettek életbe. Debreceni viszonylatban se mindult több személy- és gyors vonat, valamint id sem érkezett. Tegnap délután Budapestre különvonatot indított a MÁV az elmaradt vonatok helyett Debrecenen át Csapra és Sátorajuhelyre. Ellenirányból

Budapestre szintén indult különvonat. Tekintettel a forgalomkorlátozásokra, csak az utazzék, akinek halaszthatatlan útja van. Egyébként indulás előtt a pályaudvaron lehet érdeklődni a vonatok indításáról.

Molotov tárgyalásai a litván miniszterelnökkel

Moszkva, július 2. (Szovjet TI) Molotov külügyi népbiztos Dekanosov helyettes külügyi népbiztos jelenlétében hétfőn fogadta a Moszkvába érkezett

Kryev-Mizkeviclus helyettes litván miniszterelnököt és külügyminisztert. A megbeszélés több, mint két óráig tartott. (MTI)

GÖRE GÁBOR VISSZATER EGY ELTEVEDT GOLYO

Ma és holnap fél 7—9 óraker a „METEOR” mozgó műsora. Izgalom! Humor! Jókodv!

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám,
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, június
29—július 6-án reggel 8—reggel 8-ig:
„Aranyangyal“ Piac uca 50. telefon:
24-53. sz. — „Reménység“ Csapó u.
22. sz. telefon: 34-21. — „Isteni gond-
viselés“, Petőfi-tér, telefon: 29-81. sz.
„Sas“ Hatvan uca 70. telefon: 11.39.

Hősök naplója

1916. július 3. — Hősi halálával pe-
cesételte meg Kupán Mihály 2. köz-
gyalogszázados zászlós hazája iránti
hűségét. Az önfeláldozó kötelességtel
jesítés, a bátorság és a példaadás
mintaképpé mutatván, Kupán zászlós
Baranowiczé-től északra fekvő Skro-
bawa melletti ütközetben fegyverrel
a kezében bitorított embereit a vég-
sőkig menő kitartásra. Számos táma-
dás kivédése után az oroszok mester-
séges füstfelhők védelme alatt rette-
netes támadást intéztek hőseink zász-
lósunk állása ellen. Ekkor Kupán zász-
lós, hogy személyes példaadásával ki-
tartásra tüzelje embereit, felugrott a
mellvédre és addig dobálta gyilkos ke-
zigránátjait az orosz tömegekre, míg
halálos sebet nem kapott.

Megdicsőült emléket az arany vi-
tészégi érem odaítélésévé örökítették
meg.

— Az igazságügyi miniszter jú-
lius 5-én Belgrádba utazik, ahol
előadást tart a Büntetőjogászok
Társaságában a magyar igazság-
szolgáltatás fejlődéséről.

— A magyar városok 1940. évi
költségvetésének pótdadó-kulcsa a
következő: Hódmezővásárhely 137,
Kecskemét 105, Miskolc 97, Debre-
cen 80, Szeged 70, Baja 60, Győr
58, Budapest, Pécs, Sopron és Szé-
kesfehérvár 50 százalék. A megyei
városok közül legmagasabb a pótda-
dó Kiskunfélegyházán, nem ke-
vesebb, mint 947 százalék. A kere-
seti adó Kecskeméten és Hódme-
zővásárhelyen 7 százalék, Miskolc-
on 6 százalék, a többi városban 5
százalék.

— Tézene a Déri téren. Holnap,
csütörtökön, július 4-én a m. kir.
„Boeskey István“ 11. hajdúezred
fúvószenekara Jakó Dezső had-
test-karvezető vezényletével d. u.
fél 7 órától fél 8 óráig a Déri téren
tézentét tart a következő műsor-
ral: 1. Weber: Büvös vadász, ope-
ra nyitány. 2. Mozart: Menuett az
Es-dur szimfóniából. 3. Sinding:
Tavaszi zsongás. 4. Brahms: 7. és
2. magyar tánc. 5. Waldteufel: Es-
tudiantina keringő. 6. Schubert:
Katona induló.

— A székesfehérvári határban
egy 15 méteres dombot a kincse-
resék széthánytak, mert Barkó
Bálint 83 éves földműves elmesél-
te, hogy égi jelt látott és égi hang
mondotta, hogy a domb alatt van
Attila kincse. A domb már nincs
meg, de Attila kincsét sem talál-
ták meg.

— Föbelőtte magát a balatoni
múton autójában Székely János
38 éves pesti autófuvarozó. Egy
csendőrrjárőr találta meg az ön-
gyilkost.

— Ráment a megrakott eszille
Nagy Márton 32 éves, rakodómun-
kás lábára a Hortobágyi téglá-
gyárban és leszakította sarkát. A
mentők Nagy Mártont sebének
bekötése után Debreceenbe a Bar-
caság uca 9. számú házba szállít-
ták.

— Az Augusztia szanatórium betegei 12
pengő 92 fillért gyűjtöttek az árviz-
károsultak részére. Az összeget, me-
lyet ezúttal nyugtáznak, továbbítot-
ták a főispáni hivatalhoz.

Mi jár a bevonult gazdasági munkásnak a munkaadótól

Több oldalról felmerült az a kérdés,
hogy katonai szolgálatra bevonult me-
zőgazdasági munkások és cselédek,
vagy azok családja részére a munka-
adónak az esedékes járandóságokat ki
kell-e fizetni teljes egészében, vagy
csak részben. A felmerült kérdéssel
kapcsolatban megjelent miniszteri ren-
delet a. és b. csoportra osztja a bevo-
nult mezőgazdasági munkásokat. Az a.
csoportba tartoznak azok, akik a ren-
des kétéves, illetőleg hároméves kato-
nai szolgálatra vannak behíva. A b.
csoportba tartoznak azok, akik tartalé-
ki vagy póttartaléki szolgálati kötele-
zettség alapján hivatottak be.

A honvédelemről szóló 1939. évi II.
tc. (2) bekezdése kimondja, hogy a
gazda és gazdasági cseléd közötti jog-
viszony szabályozásáról szóló 1907. évi
XLV. tc. 49. paragrafusának utolsó be-
kezdésében foglalt rendelkezések az
irányadók. Az érintetlenül maradó tör-
vények rendelkezése szerint pedig az
a. pontban említett bevonulás esetében
a gazda és gazdasági alkalmazottak
közötti jogviszony azonnal megszűnik
és ezért egyik fél sem igényelhet kár-
pótlást. A bevonulással megszűnik a
cseléd lakásra vonatkozó joga is. Az
idezett paragrafus értelmében akár bé-
kében, akár háborúban teljesített tény-
leges katonai szolgálat végeztével köte-

les visszavenni a munkaadó alkalmá-
zottját, ha az a szolgálat letételének
idejétől számított két héten belül je-
lentkezik szolgálatra.

A b. pontban említett behívottaknál
ellenben már nem szűnik meg a szerző-
dés. Ha a gazdasági munkásnak nin-
csen családja, vagy olyan hozzátartozó-
ja, akit neki kell eltartania, akkor csak
szegődményes járandóságát, ha pedig
van, akkor a gazdasági épület haszná-
latának jogát is megtartja.

A 7.400—1938. M. E. számú rendelet
2. paragrafusának és a 860—1939. M.
E. számú rendelet 1. paragrafusának
értelmében a b. pont alapján bevonult
gazdasági munkásnak a gazdasági cse-
léd-szerződésben kikötött oly egyéb já-
randóságokat, mint kenyérgabona, vagy
pénzbelt nem tartozik fizetni. Ellenben
a család, vagy gazdasági cseléd által
eltartottak részére a betegápolás köte-
lezettségéig továbbra is terheli a munka-
adó gazdát.

Ha a behívott gazdasági cseléd csa-
ládja, vagy eltartottjai a szolgálati idő
letele előtt más gazdánál munkát vál-
talnak, úgy megszűnik a szerződés
munkás és munkás között, ha pedig a
bevonult maga helyett akár idegent
vagy akár családjának valamelyik tag-
ját jelölté meg úgy a szerződményes
jogok mindegyikét megilleti.

A KETTŐS ÜNNEP UTÁN.

Barát: Mi történt veled? Olyan vagy
mint a megtévesztült szerencsétlenség.

Vadevezős: Ne is kérdezd. Tönkre-
mentem. Péter-Pálkor kétnapos túrán
voltunk, közben kirabolták lakáso-
mat, Elvitték az ezüstöt, a fehéreneműt
két szmirnát, a feleségem bundáját és
ékszereit...

Barát: Mit búsulsz? Majd megfizetl
károd a biztosító.

Vadevezős: Oh, jaj nekem! En va-
gyok a világ legpechesebb embere.

Barát: ? ? ?

Vadevezős: Epen egy héttel ezelőtt
utasítottam vissza az egyik biztosító
vállalat ügynökének lakás, betérés. és
tűzbiztosítási ajánlatát.

Károsultat keres a rendőrség. Júni-
us 29-ikén este 7-8 óra között a Debre-
cenből induló tiszafüredi vonaton
egy illuzió-szerű állapotban levő férfi
elvitte egy csomagot, melynek tulajdo-
nosát nem ismeri a rendőrség. A cso-
magban fekete színű zeig kabát, nad-
rág és mellény volt. A debreceni rend-
őrség felhívja a károsultat, hogy a tu-
lajdonát képező tárgyak átvételére
jelentkezzen a rendőrség I. em. 67.
szobában.

Lezuhant a hintáról és súlyos belső
sérüléseket szenvedett Pál Erzsébet 17
éves lány, Viola utca 26 szám alatti
lakos. A mentők a sebészeti klinikára
szállították.

— A mezőberényi állami elemi
iskola 80 tagú tanulócsoporthja
Debreceenbe jön tanulmányi ki-
rándulásra július 4-ikén. A mező-
berényi elemisták megtekintik a
Déri muzeumot, nagyerdei strand-
fürdőt és a város más nevezetes-
ségeit.

— A vasúti jegypénztár ablaká-
ból elvittek egy pénztárcát 540
pengővel és fontos okmányokkal.
Egyik debreceni vállalat igazga-
tója vasúti jegy váltásnál felejt-
ette a jegypénztár párkányán a
pénztárcát és az utána menő hölgy
vette azt magához. Mivel a rend-
őrség az illetőről pontos személyi
leírás birtokában van, felhívja,
hogy 8 napon belül törvényes kö-
vetkezmények terhe nélkül beszo-
gáltathatja azt a rendőrségen,
vagy eljuttathatja tulajdonosá-
hoz, aki a pénztárcát visszajutta-
tót 300 P jutalomban részesíti.

— Fürdés közben a vízbe fulladt
a komádi határban Erdei Róza.
Nem tartózkodott senki a fürdőző
közéleben és így nem tudták a
fuldoklót kimenteni, Temetésére
megadták az engedélyt.

— Orvosszövetség határozata alapján
házi orvosi tiszteletdíjak félévenként
előre fizetendők.

— Debreceenben országos refor-
mátus leánykonferenciát és veze-
tőképző tanfolyamot rendez aug.
9—18 között a Magyar Ref. Ke-
resztény Leányegyesületek Szö-
vetsége és a debreceni ref. egy-
ház.

— Debreceenben a legközelebbi
vallásánárképesítő vizsgálat szept-
ember 24, 26 és a következő na-
pokon lesz megtartva. A vizsgá-
latra vonatkozó tájékoztatóért
Kállay Kálmán egyetemi profesz-
szorhoz (Kollégium) kell fordulni.

— 800 pengőt tartalmazó pénz-
tárcát loptak, Szabó Gábor Eötvös
uca 89. szám alatti lakos feljelen-
tést tett a rendőrségen ismeretlen
szemből ellen, aki a debreceni
pályaudvaron, vagy Debreceen—
Budapest között a vonaton ellopta
800 pengőt tartalmazó pénztárcá-
ját, Szabó Gábor megtette felje-
lentését a főkapitányságon is.

— A kútba ugrott öngyilkossági
szándékból Hajdúböszörmény-
ben Varga Julianna 49 éves nő.
Az öngyilkosságának oka ismeret-
len, Temetésére a debreceni kir.
ügyészség megadta az engedélyt.

— Megverte a Mikepércsi úton
Nagy Imrét Pásti Gábor debre-
ceni munkás, mert az adósságá-
nak megfizetésére szólította fel. A
bűnvádi eljárás megindult.

Amerikában elfogadták a politikai
tevékenységet folytató és hadserege-
lenes külföldi szervezetek és egyesü-
letek szigorú ellenőrzés alá vetéséről
szóló törvényt.

Zátoryra futott a legnagyobb török
kereskedelmi hajó, a 7500 tonnás „Ba-
kir“ a Fekete tengeren, a Midil szte-
getek közelében.

Meghosszabbították a tüzifa kedvez-
ményes fuvardíjának érvényét. Azt a
rendelkezést, amelynek értelmében az
Államvasutak vonalain szállított tü-
zifa eddigi díjkedvezményeit június
végéig tartotta érvényben, a MÁV de-
cember 31-ig meghosszabbította.

A Duna újabb árvi 500 holdat
árasztott el Pest vármegye területén
és elpusztította a vetéseket. A várme-
gyei közigazgatási bizottságban szó-
váltak, hogy a fix fizetésűk éte-
lszínvonalát károsan érinti az élelmi-
cikkék és ipari termékek drágulása.

— Paul Boncour Amerikába ment.
Az Atlanti óceánon át közlekedő Clip-
per repülőgépen utazott el. Utazása-
nak célja nem ismeretes.

— A kárpátaljai szőlőket megtámad-
ta a peronoszpóra és a gazdák a száz
kilométeres szőlőtelepítéseken csak
úgy tudnak védekezni, hogy a kor-
mány pótgalic mennyiséget utalt ki.
A gazdák holdanként még 12 kiló gal-
licot kapnak.

Gyászrovat

ELHUNYT GAZDASÁGI AKA- DÉMIAI TANÁR

Gass Gyula ny. gazdasági aka-
démiai tanár, h. igazgató ma haj-
nalban a klinikán elhunyt. Temé-
tése csütörtök délután fél 4 órakor
lesz a Köztemető díszravatalozó-
jából, a római katolikus egyház
szertartása szerint — korábban el-
hunyt most átszállított szeretett
fia hamvai mellé. Elhunytá bána-
tos özvegyét, leányát és kiterjedt
rokonságát borította gyászba. —
Minden külön értesítés helyett,
Temetését Fehértói vállalata ren-
dezi.

Pápai Lajos életének 85. évében
elhunyt. Temetése csütörtök dél-
előtt 11 órakor lesz a Köztemető
ravatalozójából Fehértói vállala-
tának rendezésében.

Nyírán János 30 éves földműves
temetése szerdán délután lesz a
Köztemető ravatalozójából Fehér-
tói vállalatának rendezésében. Dé-
genfeld tér 4.

Monori Róza 45 éves korában elhunyt
Temetése szerdán délután fél 5 órakor
lesz a Köztemető IV. ravatalozó ter-
méből a ref. egyház szertartása szerint.
Dankó temetkezési vállalat.

Papp Sándor 59. évében elhunyt. Te-
metése ma délután 5 órakor lesz a Köz-
temető 3. számú ravatalozójából. La-
kás: Király Ferenc uca 6. Temetését
Bartha vállalata végzi.

Várdi Róza temetése szerdán négy
órákor lesz a Köztemető IV. ravatalozó-
jából. Lakás: Láhner uca 50. Gebauer
cég rendezi.

Kiss Róza 45 éven korában elhunyt. Te-
metése szerdán hat órakor lesz a Köz-
temető 3. ravatalozójából. Lakás: Ti-
már uca 9. Gebauer cég rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a
rokonoknak, jóismerősöknek, akik sze-
retett édesanyánk, nagymamánk, test-
vérünk, anyósunk öz. Balla Sándorné
temetésén megjelentek, ravatalára ko-
szorút vagy csokrot helyeztek jóleső
résztveleikért fájó szívvel mondunk igaz
köszönetet. A Balla testvérek.

— Gibraltárnál lezuhant egy fran-
cia repülőgép. Három tiszt és a gép ie-
gényessége életét vesztette.

— Megadózottatik Amerikában a ha-
dinyereségeket. Roosvelt elnök a mer-
téktelen fegyverkezési nyereségek
megakadályozására fokozatos mega-
dóztatásra tett javaslatot.

— Kútba dobtá vadházastársát. —
Nyolcévi fegyháza ítélték el Lakatos
Imre dunakisvársányi lakost, akit az-
zal vádoltak, hogy vadházastársát Bar-
ta Imréné éjszaka az udvaron levő
nyitott kúthoz csalta és az asszonyt be-
dobta a kútba, Bartáné a víz felszíné-
re jutva segítségért kiabált, mire La-
katos a vödört leengedte és felhúzta
az asszonyt, de a kávánál ísmét víz-
szadobta, majd cigarettázva várta,
hogy mikor fullad meg. Bartáné kika-
paskodott a vízből egy téglába fogód
va újra sikoltozott. Lakatos most
már kénytelen volt kimenteni az asz-
szonyt, mert felébredtek a szomszéd-
ok is és a kúthoz rohantak. A tárgya-
lason Lakatos azzal védekezett, hogy
csak azért dobta a hideg vízbe az asz-
szonyt, hogy idegbajából kigyógyítsa.
A bíróság megállapította, hogy Laka-
tos készült a gyilkosságra, mert elő-
zőleg végrendeletet íratott, az asszony
vagyonát akarta így megkapni.

— A természetes „Ferenc József“ ke-
serűvíz régóta kitűnően bevált háziszor
megrögzött székrekedésnél és annak
mindenféle káros következményeinél,
biztos, enyhe és gyorsan ható hashajtó,
mely számos betegeségnél az emésztést
javítja és az étvágyat fokozza. Kérdez-
ze meg orvosát.

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR

Felhajtás 16 253, eladás 66, szarvas-
marha 1100, eladás 521. Árak: vágó
16 56—127, silány igás 16 87—175, kö-
zepes igás 16 182—290. jó igás 16 300
—590. jóminőségű vágómarha 55—70,
közepes minőségű 45—55, silány mi-
nőségű 35—45, borjú 54—92, növen-
dék marha 50—85, tonó, ökör 58—
70, fejős tehén 240—480. Irányzat
elénk.

A japánok megszállták Sangháj nemzetközi negyedét

Hongkong körül egy re nó a feszültség.

Sangháj, július 2. Német TL. Japán csapatok kedden megszállták Sangháj nemzetközi településének azt a részét, amely Hongkei és Jangese-Pee japán védelmi szakaszától nyugatra fekszik. Az angol csapatok nem tanúsítottak ellenállást, de előőrseik megtartották eddigi állásaikat.

A további fejleményeket feszült figyelemmel kísérik.

Hongkong, július 2. Hongkong körül egyre nő a feszültség. Az európai negyed kiürítése a legnagyobb sietséggel folyik. Hongkong kormánya bejelentette, hogy a

helyzet válságos. Japán cselekvési szabadságot biztosított magának Hongkonggal szemben, amelyet szárazföldi és tengeri zárlat alá vett.

Hongkongot az angol asszonyok és gyermekek elszállításával egyidejűleg mind több kínai hagyja el önként. Sok kínai pénzintézetet bezártak.

A Daily News kínai lapertesülése szerint a sanghaji kínai közösség 83 előkelő tagját letartóztatták. A letartóztatásokat a nankingi Vanesingvej kormány rendelte el. (MTL)

A vidéki városok kártalanítást kérnek az elmaradt vámjövedelemért

A Magyar Városok Országos Szövetsége Budapesten ülést tartott, melyen negyszámban jelentek meg a vidéki városok polgármesterei. Lukács Ödön előterjesztése után megnyugvással vette az ülés tudomásul, hogy a kormány a vámjövedelemek megszüntése következtében előállt bevételi kiesést kártalanítja. Megállapították azonban, hogy a kártalanításra előirányozott 1.800.000 pengő kevés és kérték az összegnek felemelését.

Évzáró ünnepély a fa- és fémipari szakiskolában

Igen felemelő keretek között fejezte be a Fa- és Fémipari szakiskola tanévét. Az ünnepélyes évzáró alkalmával tették fogadalmat a szakiskola cserkészei, kikhez Labossa Lajos tanár intézett beszédet és hívta fel az ifjúság figyelmét azokra a következményekre, amelyeket a háza és társadalom elvár a cserkészektől. Majd — Frimmer Pál cserkésztestvér, az Irinyi cserkészcsapat parancsnoka kivéte a fogadalmat. Az újonnan felavatott cserkészekhez vitéz Szabó Gábor, az intézet igazgatója intézett megrázó erejű buzdító beszédet. Ezután kezdődött a végzet tanulóktól, irányt mutató számukra értékes tanácsaival. Majd igen sok értékes jutalmat osztott ki az igazgató a jó előmenetelűek között, mintegy 26 tanuló kapott pénzjutalmat, köztük dr. Solymai József igazgató pénzadományát kapta egyik jó cserkész táborozási költségeire. A lélekemelő évzáró ünnepély a Szózat elnevelésével ért véget.

A PK vette át a Rokkantegylet felszámolását. A Magyar Rokkantegylet és Nyugdíjegylet bonyolalmas ügyei még mindig foglalkoztatják a nyilvánoságot. Mint ismeretes, a kormány a rokkantegylet ügyeinek intézésére kormánybiztost küldött ki, aki különböző intézkedéseket tett, majd eladta a Rokkantegylet házait. Ezek az intézkedések elégedetlenséget váltottak ki a Nyugdíjas Magánalkalmazottak Szövetsége több gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a kormánytól és a bíróságoktól megfelelő lépéseket tesznek az eddigi intézkedések miatt. Nyilván ezeknek az akcióknak az eredménye az a rendelet, amely most arról intézkedik, hogy a felszámolás alatt álló Magyar Rokkantegylet és Nyugdíj Egylet ügyeinek vitelét, képvisletét, vagyonának kezelését és az afeletti rendelkezést július 1-től kezdve a Pénzügyi Központ mint felszámoló lássa el. A P. K. fogja tehát ezentúl a Rokkantegylet likvidációját folytatni. A felszámoló során befolyó összegek fölött a belügyi kormány fog rendelkezni.

Angol közlések Magyarországról

London, júl. 2. A Reuter iroda közli a magyar-román határvilágosokról és állítólagos veszteségekről kiadott budapesti cáfolatot, valamint a Pester Lloydnak a magyar követelések békés rendezéséről írt cikkét. A Pester Lloyd cikkét az angol rádió is ismertette. (MTL)

Az eddig Angliába szállított dán szalonját a német piac rendelkezésére bocsátották.

Egy német gépesített oszlop megérkezett a Gent közelében húzódo francia-svájci határra és átvette a francia vámöröktől a határállomást. A nap folyamán Gex környékén a német őrszemek valamennyi határállomást megszállták.

Kigyulladt egy román kőolajkút Targovisten határában. A vizsgálat folyik.

Marosvásárhelyen megjelent az első román lap, melynek vezetője az új nemzetséget tagjaiból került ki.

GÉPLEÍRÁS HURAY, iparkamara MÁSOLÁS T: 17-93

Cserépkályhákat legszebb és legjobb kivitelben Tóth utóda ifj. Székely Szücs Sándor kályhámesternél vásárolhat. A Tiszánál legnagyobb cserépkályha raktára. Mielőtt kályhát vásárol, tekintse meg raktáramat, véltelkényszer nélkül. Debrecen, Károly Ferenc József út 8. Telefon: 26-70.

Gyermekfényképek, amatorképek kidolgozása, fotóciók Szipálnál.

Hirdetmény. Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a. hó 3-ától kezdve további intézkedésig a változott viszonyokra való tekintettel a Derecske-Hajdúszoboszló gyógyfürdő között szerda, szombat és vasárnap napokon közlekedő autóbuszjáratok közlekedését beszüntetjük. Az Üzletigazgatóság.

Az erdőben és az erdők közelében tüzet rakni tilos. Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságának, mint elsőfokú erdőrendészeti hatóságának az 1935 évi IV. tc. 25. paragrafusa alapján kiadott 2014-1936 kb. számú határozata értelmében Debrecen sz. kir. város törvényhatósága egész területén, az erdőben tüzet rakni tilos. Az erdők közelében 100 méter távolságon belül fekvő földeken és az erdő közé ékelte tisztásokon is csak a kezelő m. kir. erdőhivatal előzetesen megadott engedélye mellett szabad tüzet rakni. Aki ez ellen vét, kihágást, amennyiben a szabályellenes eljárásból tűzveszély származott, vétséget követ el és az 1928 évi X. tc. rendelkezései, illetve az 1935 évi IV. tc. 276 paragrafusa szerint büntetendő. A tűzesetek megelőzése érdekében köteles az erdészeti személyné az 1935 évi IV. tc. 25 paragrafuszának 4. bekezdése értelmében minden idegent, akit a kijelölt turista, erdei és közutakon kívül talál, az erdőből kiutasítani és az ellenszögülőkkel szemben az idézett tc. 285 paragrafusa szerint eljárni.

Eljárást indítanak De Gaulle tábornok ellen. A francia haditörvényszék eljárását indított de Gaulle tábornok ellen.

Debreceni teniszezők szép sikere a vidéki bajnokságban

Szombathelyen a vidéki teniszbajnokságban szép sikerrel szerepeltek a keleti kerület teniszezői. Részletes eredmények:

Férfi egyes: Bujtor—Barabás 6:2, 5:7 6:4, Mankovich dr.—Modern 6:1, 6:2, Elissen—Bartos II. 6:4, 6:4, Döntő: Mankovich dr.—Elissen 6:2, 6:2, 6:1.

Női egyes: Darkó—Köpecziné 6:3, 5:7, 6:4, Preislingerné—Bárfainé 6:3, 4:6, 6:4, Sey—Köpeczy M. 6:0, 6:3, elődöntő: Pongor K.—Sey M. 4:6, 6:1, 6:2, Darkó—Preislingerné 6:0, 6:3, döntő: Pontkor K.—Darkó J. 7:5, 6:3.

Férfipáros elődöntő: Mankovich dr., Csongár—Kiss dr., Háros dr. 6:4, 6:2, Elissen, Milassin—Bujtor, Csató 6:1, 6:4, döntő: Mankovich dr., Csongár—Elissen, Milassin 7:5, 6:3, 6:3.

Női páros elődöntő: Hirman, Csapó—Pongor, Köpeczy 6:3, 6:2, Darkó, Sey—Tókos, Solthy 6:4, 6:0, döntő: Hirman, Csapó—Darkó, Sey 6:2, 6:4.

Vegyespáros, nem bajnoki szám: Milassin, Hirman—Barabás, Barkász 4:6, 6:1, 6:3, Modern, Tókos—Csató, Pongor K. 6:8, 7:5, 6:3, Bujtor, Csapó—Háros dr., Köpeczy 6:2, 6:2, Elissen, Darkó—Csapó, Bárfayné 6:2, 6:3.

Elődöntő: Milassin, Hirman—Modern, Tókos 6:2, 6:1, Bujtor, Csapó—Elissen, Darkó 6:4, 6:4, döntő: Bujtor, Csapó—Milassin, Hirman 6:4, 7:5.

SPORT

Debreceni VII. (tanayi) leventekörzet sportversenye.

Most tartotta egésznapos sportversenyt a debreceni VII. leventekörzet a Nagymacsi gyakorlóterén. Hatalmas küzdelem folyt a győzelmekért és helyezésekért. 140 levente gyűlt össze a verseny kezdetére, hogy bebizonyítsa egy évi munkájának eredményét. A levente csoportok egymással való nemes versengésben mutatták be tudásukat.

A nagyszámú nevezések miatt délelőtt csak a lövészverseny lehetett befejezni. Lövészetben 10 lövés fekvő, 5 ülve, 5 állva történt.

Csapatversenyben: 1. Nagyhegyesi lev. csop. 489 egységgel (Tóth Mihály I., Tóth Mihály II., Rácz Sándor, Tóth István, Kovács János), 2. Kádár dülői lev. csop. 1. csapata 469 egységgel (Csuzi Gábor, Tóth József, Nagy János, Zs. Nagy László, Zs. Nagy János).

Egyéni versenyben: 1. Kerekes Károly cecal lev. csop. 144 egységgel, 2. Csuzi Gábor Kádár dülői lev. csop. 135 egységgel, 3. Rácz Sándor nagyhegyesi lev. csop. 134 egységgel.

A délutáni sportversenyt megzavarta a hatalmas záporosó, a talajt irreálisá tette, így a csúszós mély talajon lefolyt nagy küzdelemben, minden eredmény gyengébb az edzésen elérté.

100 m-es síkfutásban: 1. Kalapos István Nagymacsi 14.5 mp, 2. Nagy János Kádár dülő 15 mp, 3. Nyerges István Nagymacsi és Zs. Nagy László Kádár dülő holtversenyben 16 mp. — Magas ugrásban: 1. Luczi Mihály Vedres dülő 135 cm, 2. Erdei István Vedres dülő 130 cm, 3. Nagy János Kádár dülő 130. — Távolugrásban: 1. Nagy János Kádár dülő 4.50 m, 2. Buglyó Péter Kismacs 4.25 m, 3. Tóth Gyula Cuca 4.19. — Súlydobásban: 1. Busi András Kádár dülő 10 m, 2. Posta József Kishegyes 9.33 m, 3. Buglyó Péter Kismacs 9.30. — Kézigránát dobásban: 1. Kalapos István Nagymacsi 51.40 m, 2. Luczi Mihály Vedres dülő 47.50 m, 3. Buglyó Péter Kismacs 46.85 m.

A versenyen megjelent dr. Csaba János hdgy, Sándor Gyula hdgy., Németh Ferenc hdgy, Szikszay József hadapród örm. leventekörzet parancsnok.

A verseny után a díjakat Takács Jenő hdgy, VII. körzet parancsnok osztotta ki rövid buzdító beszéd után. Minden győztes és helyezett érem és tiszteletdíj átadásában részesült. A versenyt reggelig tartó táncmulatság követte.

A DVSC II — MTK mérkőzés ma-szszor Mátészalkán is döntetlenül végződött 2:2 arányban. Ilyenformán semleges pályán valószínűleg Nyíregyháza harmadik mérkőzésére kerül a sor. Ez azonban egyelőre elhalasztódik a rendkívüli helyzetre tekintettel, annál inkább, mert a mérkőzés

1940 július 3., szerda 7

csak a bajnoki cím eldöntése szempontjából bír fontossággal, az NBB-be mindenképpen az MTK jut be, még ha elveszti a mérkőzést, akkor is. A másodszalkai mérkőzésen különben ismét a DVSC vezetett 2:0-ra és csak az utolsó percekben egyenlített az MTK.

Az anyaegyesületek ne játszassanak az NBB-ben és a második csapatok az NB egyik osztályában sem, — erre az igazságtalan állásfoglalásra készülnek az NB csoportjainak beosztásával kapcsolatban. Reméljük, hogy végül mégis elvetik ezt a javaslatot és győzni fog a sportszerű fel fogás, Hiszen, ha az NBB-ből kivesszük az FTC, MTK és UTE csapatát jelentős névcsökkenéssel jár ez, emellett a nagycsapatok sem foglalkozhatják tartalékgárdájukat. De sérems lenne épílyen mértékben az is, ha a DVSC II nem játszhatna, miután megnyerte csoportja bajnokságát — az NBC-ben. Debrecen sportéletét is sújtaná ez a rendelet, hiszen az NBC-ben játszó DVSC II-höz új csapatok jönnek új szintre hozva, új friss, egész séges vérvérkeringést indítva meg.

A hajdúszoboszlói MOVE—DMTE ifi Hajdú kupa mérkőzést 5:0-ra nyerte a bősörményi csapat. A Hajdú kupa vasárnap fordulója a Bősörményi MOVE—Rákóczy FC (Penyő ve-ifi (Szöke vezető) kerül lejátszásra. A következő héten már a szoboszlói csapat is bekapcsolódik.

Berecz nem jelentette fel a Boeska-it a szövetségnél fizetéséért. Tartozik ugyan egyesülete párszáz pengővel — mondja a játékos — de tudja, hogy ezt az összeget meg fogja kapni. A Boeskaik érdekében indított akció egyébként erőteljesen folyik.

Puskás Istvánt a DEAC volt játékosát a DVSC-be igazolták. Varga Pált, a Boeskaik volt kapusát, aki visszamatrizáltatta magát, az MVSC-be igazolták.

A film világából

TALÁLKOZTAM A SZERELEMMELETT.

A kissé rezignált hangulatú cím mögött finom témájú társadalmi filmet ismer meg a közönség. Amerikai város bravúrosan vászonra vitt millieujében két család él egymás mellett s a családok két fiatal tagja szerelmes lesz egymásba. A lányt később szeszélyes természetű elszakítja a fiútól, a komoly, félszeg tudóstól és feleségül megy egy kalandos hajlanú angol ifróhoz. Tíz év után özvegy lesz és visszatér hazájába, hogy újra találkozzon múltjával. A film legszebb jelenetei azok, ahol azt boncolgatja, hogy lehet-e ott folytatni az életet, ahol valamikor abba hagyta? A szereplőgárda, élén Henry Fonda, J. Bennett és Alan Marshall alakításával jelentős tényezője a sikernek. A kísérő műsor kitűnő.

A Hazajáró lélek című Zilahy regény július első napjaiban forgatása kerül a Hunniában, Zilahy Lajos maga rendezte a saját regényéből készített filmet, amelynek hősnőjét Karáay Katalin kelti életre a vásznon. A divatos színésznőnek Páger Antal és Urai Tivadar lesznek a partnerei. Zilahy a filmet smáját produkciójában készíti, gyártási vezetője Hamza D. Ákos.

Máris Hollywoodba szerződtek Marta Labarrt, a S. O. S. Sahara című új francia film furcsa, fanyar szökecséjű főszereplőjét, aki egycsapásra meghódította a budapesti publikumot is. Szerencséje volt az új sztárnak, mert ebben az első filmjében olyan pompás szerephez jutott, amelyben tehetségét maradéktalanul megmutathatta. Labarr a vampir-típus igazi megszemélyesítője. A most bemutatott filmjében két férfi imádja, egymásnak ugratja őket, mindkettőt megcsalja, míg a Szahara füledt, tropikus tikkasztó atmoszférájában a némezis utoléri s ő is a vad bennszülöttek martaléka lesz. Labarr két férfitartnere — Charles Vanel és Jean-Pierre Aumont — briliáns teljesítményt produkálnak izgalmas szerepükben.

KÖZGAZDASÁG

Az aprómagtermelés sorsa az árkormánybiztos kezében van

Irta: Ticher István földbírtokos.

A magyar gazdatársadalom hálás lehet a vidéki napisaíróknak, amely egy ideje helyt ad hasábjain az aprómagtermelés körül felmerült problémák megvitatásának. Epen ideje volt már annak, hogy ezzel a nagyfontosságú kérdéssel behatóan foglalkozzunk, hiszen senki sem tagadhatja, hogy a heremag- és fűmagfélék termelésének fokozása valóban elsősorú agrárérdeke, amely egyrészt kiválóan alkalmas az ország fizetési mérlegének megjavítására, másrészt a termelő jövedelmét is alaposan fokozhatná.

Kívánatos lenne tehát, ha erős propaganda indulna meg a gazdák körében az aprómagtermelés fejlesztésére. Az értelmes magyar gazdákkal könnyű lesz megértetni, hogy a világpiacon viszonylatban is elsősorú minőségű magyar aprómagvak szinte korlátlan mennyiségben helyezhetők el főként az észak-európai és bizonyos tengerentúli piacokon s annak a kézzelfogható bebizonyítása sem nehéz, hogy milyen óriási a különbség az aprómagtermelés és a gabonatermelés jövedelmezősége között. Ha az aprómagtermelés csak közepes, vagy épen gyengeközepes eredményt ad, még mindig négyezer-öttször annyit kereshet a gazda rajta, mint ha hasonló területen rekordtermése van gabonafélékből. Igazuk van tehát azoknak, akik még bizonyos hatósági pressziót is szívesen látnának az aprómagtermelés növelése érdekében, hiszen ma — és még ki tudja meddig — az irányított

gazdálkodás korát éljük. De igazuk van azoknak is, akik a sajnálatos tapasztalatok egész sorára való hivatkozással azt állítják, hogy nem sokat ér addig a leghevesebb propaganda sem, amíg a magyar aprómag a legvadabb spekuláció tárgya lehet és a termelő évről-évre azt látja, hogy ráhárul a termelési kockázat sokszorosan túlnyomó része, viszont a haszon javarésze — sok-sokmillió pengő — néhány nagykereskedő kezébe vándorol. Ezek a nagykereskedők kitűnő szakmai összeköttetésükkel fogva jól ismerik a világpiacon áruk alakulását s mivel a budapesti tőzsdén kartelszerűen lépnek fel: hatalmas tőkékkel fogva játszi könnyedséggel befolyásolják az árfolyamokat olyképen, hogy ősszel, amikor a gazda az aprómagtermést betakarította, a lehető legalacsonyabb árfolyamon vásárolják azt össze, tavasszal pedig mikor az export kezdődik s mikor a gazda vetőmagot akar vásárolni, toronymagasságra emelik az árakat.

Ha a kormányzat nagyon helyesen gondoskodott arról, hogy a gabonamagvak ára minimáltassék s a magyar gabona ne legyen többé tőzsdéi üzerek játékszere, a nagyszerűen dolgozó árkormánybiztoság most egy tollvonással teljes rendet teremthetne az aprómagvak áralakulása terén s ebben az esetben bizonyosra vehetjük, úgy megnőne gazdáink aprómagtermelési kedve, hogy már a következő esztendőre legalább a háromszorosára szaporodna az aprómagvakkal bevett terület.

TERMÉNYTŐZSDE

A vidéki jelentések élénken foglalkoztatják a gabonapiacot, mert ezekből kétségtelennek látszik, hogy az aratás, mint ezt a földművelésügyi minisztérium legutóbbi vetésjelentése is hangzott, körülbelül két héttel eltoldódott.

Búza tiszavideki, felsőtiszai, dunatiszvári, fejemgyei, dunántúli, kiskisalföldi 77 kg-os 20.25, 78 kg-os 20.75, 79 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25, rozs pestvidéki 16.60—16.85, rozs más 16.80—17.05, sörárpa kiváló 22.60—22.85, prima 21.60—21.85, sörárpa 20.60—20.85, takarmányárpa I-a 65—66 kg. 18.60—18.85, középminőségű 18.10—18.35, tengeri 25.00—27.30, búzakorpa 14.90—15.10, 8-as liszt 17.05—17.85 P.

Debreceni termény és takarmány árak:
Lucerna 9.00—13.80, széna 8.50—9.50

lóhere 7.75—11.50, búza szalma 4.00.

Debreceni piaci árak

A debreceni élelmiszerpiacon élénk forgalom volt, az árak hamar kerültek új gazdához. Az árakban lényeges eltérés nincs az elmúlt heti árakhoz viszonyítva. A lók 20—40 f., kalarab darabja 5—6 fillér, karfiol 10—40 f., retek 6—8 f., sóka 30 f. spenót 40—50 f., gomba 40—120, zöldség csomója 8—10 f., zöld paprika 6—10 f., zöld bab 40 f., borsó 24—30 f., eper 50—80 f. cseresznye 40—70 f., meggy 40—50 f., ribizli 30—40 f., pöszméte 20—26 f., kövér liba, ruca 160—180 f., sovány liba ruca 100—120 f., tyúk 120—130 f., rántani való csirke párja 220—260, tojás 9—10 f.

Mielőtt nyaralni megy, biztosítsa lakását betörési lopás károk ellen

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyér férfi

Egy jó munkás pékségéért azonnal felvesznek, Cegléd u. 1. Boskovics 1879

Fodrászsegédet magas fizetéssel azonnal felvesznek és tanulót. Nagy, Baltazar Dezső ucca 14. szám. 1944

Érettségizett, szorgalmas fiatalembert azonnal alkalmaznák jegyzői irodában. Vezetőjegyző, Sáránd. 1937

Jóírású és számoló sofőr (tehergépkocsira) és kocsis azonnal felvétetik. Dreher sórraktár, Hatvan ucca 22. 1935

Cipészsegéd felvétetik. Hadházi u. 3. 1934

Fiatalkorú fodrászsegéd azonnal felvétetik Bercsényi u. 16. Péterman. 1932

Szabósegéd és kézilány felvétetik Péterfia u. 56. szám. 1169

Házmeesterpár kiscsaládnhoz szoba, konyha lakással, takarításért, fizetéssel felvétetik. Honvéd u. 23. 1926

Erős kézimunkást szabóságához felvesszünk. — Grünfeld cég Piac ucca 37. szám. 1924

Jómunkás fodrászsegédet felvesz Ignáth Imre fodrász Hajdúböszörmény, Ujvárosi út 9. sz. 1918

Egy fiatal fodrászsegéd azonnal felvétetik állandó munkára. Tóth Pál, Rakovszky u. 1. 1858

Csőplépezés idősebb vagy nem hadköteles azonnal felvétetik Pesti u. 17. 1920

ALKALMAZÁST keres férfi

Hentes és mészrosságban üzletvezetői állást elfoglalnék 3, vagy 4 ezer pengő ingatlan kaucióval, vagy nagyobb üzemmél munkavezetői állást is, cím a kiadóban. 1921

ALKALMAZÁST keres nő

Középkorú nő közös háztartásba lépne olyan férfivel, kinek lakása bármilyen foglalkozása van. Irjon „Jólelkű” jelzőre a kiadóba. 1925

ALKALMAZÁST nyér nő

Kiszolgáló kisasszony felvétetik azonnalra. — Szent Anna u. 66. sz. Tej- fűszerüzlet. 1234

Két fiatal női fodrászsegédleányt felvesznek. Komárominé, Bika bérház. 1939

Hölgyfodrász segédkisasszonyt heti 16 P fizetéssel és tanulót felvesznek. Nagy, Baltazar Dezső u. 14. 1943

Kiszolgáló kisasszonyt, aki már volt cukrászdában felvétetik. Kiss Batthyány u. 26. 1931

Egy hölgyfodrász felvétetik, Boczán fodrásznál Sas u. 12. Tanulóleányt keresek. 1170

Varróleányt azonnal felvesznek. Schreiber Adolf Ferenc József ucca 19. szám. 1923

Fehérneművarrónót lehetőleg géphímzésben gyakorlottat úgyszintén kézimunkás hímzőnőt, tanulóleányt állandóra felvesznek. „Styl” szalon József kir. herceg ucca 7. szám. 1940

Rifutó leány 16 éves felvétetik Révész Piac u. 77., I. 3. Jelentkezés 8-9 óra között. 1173

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónót délelőttre Simonyi úti villába felvesznek. Értekezni Piac u. 75. I. em. ügyvédi irodában. 1905

Bejárónót délelőttre azonnal felfogadok. Rákóczi ucca 23. kereszt-épület. 1938

AJÁNLAT

Poloskairtást ciángázal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Klygy ucca 5. szám. 839 7. 3.

Ciánóztasson bizalommal a Csala ciánózó válalattal, Rákóczi ucca 9. telefon: 14-27. 838 7. 3.

Horgonyi fodrász, Szoboszló út 4. új telefonszáma: 10-75. 570 7. 8.

Ramlinger fodrászmester levő ebédberendezés jutányosan eladó: Szoboszló út 17. szám. 1945

Aranyat, ezüstöt, briliánsok, szekerest, legmagasabb napi áron veszzünk. Szekeres és Vági órák-ékszerész, Bádógos ucca 4. sz. építkezés mellett. 898 7. 12.

Zománcfűzhelyek szak-szerű javítása. Kiegyezett samottbetétes kályhák samottzását új köpeny szereléssel. Levenszík, — Csapó u. 87. 1228 7. 18.

Legolcsóbban fest és tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János ucca 29. szám. 1010 vv

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szűcsék. 1308 11. 15

Paplanokat pehelyből, vattából, gyapjúból, ócska paplanokat portalanítva készít Nagy Gyula paplanosmester, Sas ucca 2. 1674 7. 28.

TELJES ELLÁTÁS

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Intelligens fiatalember ellátást kaphat jutányosan. Kálvin tér 5., emelet jobbra. 1942

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Hentes és mészáros üzletet piactéri hetipiac 2-szer egy héten nagyon jó forgalmú 10 éve fenn áll elkötözés miatt bérbeadnám olcsón, a város közepén, vidéki üzletberendezéssel együtt fel-dolgozó helyei és vágóhíddal, cím a kiadóban. 1922

ÉLELMISZER ITAL

Elsőrendű házikoszt kapható. Kálvin tér 5. I. emelet. 1941

IRODA

Irodának alkalmas helyiséget, száraz raktárral, belterületen keresek Ajánlatokat „Előnyös” jellegre e lap kiadójába kérek. 1627 vv.

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gy. tmányú, 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban 1421 vv.

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők s kombinált szobák, konyhaberendezések, Salamon bútorgyűjtemény. Jomnóság, előnyös árak, Részletre l. anyadi u. 2. szám. 935 9. 15.

Hálóok, ebédlők, kombinált szobák, rekamié konyhaberendezések eladók. Bútormagazin Széchenyi u. 6. 1234 7. 5.

Hálószoba, 130 P divány, szék, ebédlő, cselló, s fémtrónusok, székek olcsón eladók. Kossuth u. 49. sz. 1061 1. 15.

Antikgarnitúra, konyhaberendezés, ebédlő, háló, mákdaráló, cselló, szegély, divány, eladó. — Kossuth u. 49. Bútor. 1061 1. 15

Eladó paliszander ebédlő, csillárok, képek, asztal, székek, amerikai iratszék, íróasztal, etazser, tenniszűtő, rádió, Vigkedvű Mihály u. 64. sz. 1869

Jókarban levő ebédlőberendezés jutányosan eladó: Szoboszló út 17. szám. 1945

TÜZELŐ ANYAGOK

Százrafra, ózdi, salctarjani, edelényi szén, fűrészpör, olcsón kapható. Fohn fatelep, nagyalom, telefon: 27-33. sz. lehet. 444 7. 5.

Tűzfát, szenet, már most vegyen, hogy jó fűtőanyagja biztosítva legyen. Vágó József Újfa és szénkereskedőnél, Margitfűrdő mellett. Új telefonszám: 37-24. 1686 vv.

Tölvő Gúzifa ölenként kapható a szentgyörgyi erdőkerületben. — Utalvány váltható Békesi és Löw cégnél. Homokkert, Bánffy ucca 4 telefon: 19-45. 1671

KIADÓ LAKÁS két szobás

Kiadó két szoba, konyha mellékhelyiségeivel augusztus 1-re Csapó u. 40.—b. 1936

Uccai kétszobás fürdőszobával, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Arany János ucca 62. szám. 1933

KIADÓ LAKÁS három szobás

3 szobás komfortos lakás minden mellékhelyiséggel augusztus 1-re kiadó, Széchenyi ucca 42. Értekezni: Kandia ucca 8. 1919

KIADÓ LAKÁS nagy

Bérbeadó november 1-re Simonyi út 36. sz. alatti 7 szobás villa teljes komforttal. — Értekezni Piac u. 75. I. em. ügyvédi irodában. 1904 v. v.

BÚTOROZOTT SZOBA

Simonyi út 29. alatt manzard bútorozott szoba kiadó. 1014 vv.

Szépen bútorozott uccai szoba különbejáratú, fürdőszoba használatlaltal csak keresztyének azonnal kiadó. Simonffy u. 39. 1842

Bútorozott szoba, 2 személy részére azonnal kiadó. Lehel u. 19. 1929

Különbejáratú uccai bútorozott szoba azonnal kiadó, Péterfia ucca 29. szám. 1171

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Üzlethelyiség Szent Anna és Batthyány u. sarkon augusztus 1-re kiadó. Érdeklődni lehet Batthyány 26. cukrászda. 1930

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, régipénzt, legmagasabb áron veszek. Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. 987 7. 15.

INGÓSÁG ELADÁS

ülogarnitúrak eredeti régiéek, alighasznált írógépek, s prizmás látszóveők, nagyobb méretű perzsaszőnyegek, s Mária Terézia üvegcsillárok igen olcsóért eladók. Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv

Leánder, rózsaszín, fehér virágú, új ládákban olcsón eladó. Honvedtemető ucca 6. 1181 vv

VEGYES

Grafológusnő bárkinek kézírásából biztos analízist nyújt érdeklődőknek, Széchenyi u. 43. 1845

ELADÓ HÁZ

Eladó teher- és adómentes, kényelmes családi ház 300 négyszögöl kerttel, Vasvári ucca 20. sz. alatt. 1612

Berettyóújfalusi házamat, mely áll 2 szoba és minden mellékhelyiségből, gyümölcsös és konyhakerttel, eladnám vagy elcserélném debreceni házzal, a legdíjazottabbul is. Csere tárgya lehet berettyóújfalui vagy derecskei vonalon levő föld is. Cím megadható a lap kiadóhivatalánál, egész nap. 500 vv

Libakert, Szegfű u. 19 olcsón eladó. Telefon: 24-91. 1847

FÜLDBÉRLET

Elepen 45 kat. hold I. o. búzatermő föld haszonbérbe kiadó. Értekezni Garai ucca 15. 1866

ELADÓ HÁZHELY

Poroszlay 74. kertnek fele 465 négyszögöl eladó 3200 P. — Egyezér bankhitellel. Telefon: 24-91. 1848

Pompás villatelek 431 négyszögöl, a DEAC sportpályával szembe a Dóczy József és Márton falvi ucca sarkán, közművelkel, négyszögölönként 10 pengőért eladó. Ez árban a kertrendezés és burkolás költsége benne van. Hitelképes egyéneknek külön kedvező feltételekkel Felvilágosítást a Kölcsey Segélyező Egylet bankpénztára ad. 111+

ELADÓ ÁLLAT

Eladó tizenhárom öt hónapos malac egyenként is, Csillag u. 112. 1155

3 darab zsirsértés 150 kg eladó, Nyulás, Hangyás ucca 9. 1661

Szerkesztői feladat PÁLFI JÓZSEF
Kiadói feladat P. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomatja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Feladó nyomdavezető SZIGETHY KÁROLY